

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΟΙ ΑΠΑΡΧΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΤΕΡΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

1. Η εποχή του Διαφωτισμού

Εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τον 17^ο και τον 18^ο αιώνα

Σημαντικές μεταβολές:

-
-
 - ▷
 - ▷
 - ▷
-
-
-

Κοινωνικές μεταβολές:

αστική τάξη →

αριστοκράτες →

αγρότες / ασθενέστερα κοινων. στρώματα →

Πρωτοπόροι διανοούμενοι:

Φράνσις Μπέικον (Βάκων)

Ρενέ Ντεκάρτ (Καρτέσιος)

Τζον Λοκ

Ισαάκ Νιούτον (Νεύτων)

Το κίνημα του Διαφωτισμού

Βασικές θέσεις των Διαφωτιστών:

-
-
-
-

Κορυφαίοι Διαφωτιστές: Ρουσό, Βολτέρος, Ντιντερό, Μοντεσκιέ, Ντ' Αλαμπέρ.

Διαφωτισμός και πολιτική

.....

Θεμελιώδεις έννοιες

Τα φυσικά δικαιώματα:

.....
.....
Το κοινωνικό συμβόλαιο (Τζον Λοκ):

.....
.....
Η γενική βούληση (Ρουσό):

.....
.....
Η διάκριση των εξουσιών (Μοντεσκιέ):

.....
.....
Σπουδαιότητα των θέσεων του Διαφωτισμού:

Φωτισμένη δεσποτεία:

Διαφωτισμός και θρησκεία

.....
.....
Κάποιοι ήταν, κάποιοι ήταν Όλοι ασκούσαν αυστηρή κριτική στην
....., κατηγορώντας τη για

.....
.....
Ζητούσαν καθιέρωση της, για να απαλλαγούν οι άνθρωποι από τη
.....

Διαφωτισμός και εκπαίδευση

.....
.....
(Αιμίλιος του Ρουσό) Η εκπαίδευση πρέπει να βασίζεται

.....
.....
Ο δάσκαλος όχι ως, αλλά

Διαφωτισμός και οικονομικός φιλελευθερισμός

.....
.....
Κριτική προς τον μερκαντιλισμό (κρατικό παρεμβατισμό στην οικονομική ζωή)

Φυσιοκρατία (Κενέ):

.....
.....
Οικονομικός φιλελευθερισμός (Άνταμ Σμιθ):

Η Εγκυκλοπαίδεια (Ντιντερό, Ντ' Αλαμπέρ)

Η διάδοση των ιδεών του Διαφωτισμού

.....
.....
Αρχικά

.....
.....
Αργότερα, με την κυκλοφορία, διαδόθηκαν σε ευρύτερα
τμήματα της κοινωνίας.

.....
.....
Σύντομα ξεπέρασαν τα σύνορα της Γαλλίας και διαδόθηκαν σε ολόκληρη την Ευρώπη.

2. Η αμερικανική επανάσταση

Οι αγγλικές αποικίες στην Αμερική

Ανατολικά παράλια Β. Αμερικής (1607-1732): αποικίες υπό έλεγχο.

Προέλευση πληθυσμού:

Ιδιότητα πληθυσμού:

Αποικίες του βορρά (1763): (..... μαύροι σκλάβοι).

δυναμική αγροτική οικονομία, ακμαίο εμπόριο, τα πρώτα πανεπιστήμια

Αποικίες του νότου (1763): (..... μαύροι σκλάβοι).

μεγάλες φυτείες καπνού, ρυζιού και βαμβακιού. ιδιοκτήτες:

καλλιεργητές:

Διοίκηση αποικιών: Κυβερνήτης (διορισμός από)

Συνέλευση αποίκων (λόγο στην,

δικαίωμα συμμετοχής

Μειονεκτήματα διοίκησης:

Η αποικιακή κρίση και η αμερικανική επανάσταση

Δυσφορία πολλών αποίκων για την

Η Αγγλία μετά τον Επταετή πόλεμο

Οι άποικοι αντέδρασαν

Αντιδρώντας, η Αγγλία

Τότε, οι Αμερικανοί συγκάλεσαν

Ο Αγγλος βασιλιάς (Γεώργιος Α΄) διάλεξε

Νίκη αμερικανικών δυνάμεων (Λέξινγκτον, Απρίλιος 1775) →

Μαχητικά φυλλάδια:

Συνειδητοποίηση των κοινών στοιχείων των αποίκων →

Κογκρέσο της Φιλαδέλφειας → (4 Ιουλίου 1776)

→ και

→ απηχούσε

Αμερικανική επανάσταση ή πόλεμος της ανεξαρτησίας

Οι Αμερικανοί εκμεταλλεύθηκαν

.....

Ανεξαρτησία και νέο κράτος

Η Αγγλία υποχρεώθηκε

Το Σύνταγμα των ΗΠΑ (1787) ανακήρυξε τη χώρα

και βασίστηκε στην αρχή

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Κεντρική κυβέρνηση:, και

Πολιτείες:,

..... και

Νομοθετική εξουσία:

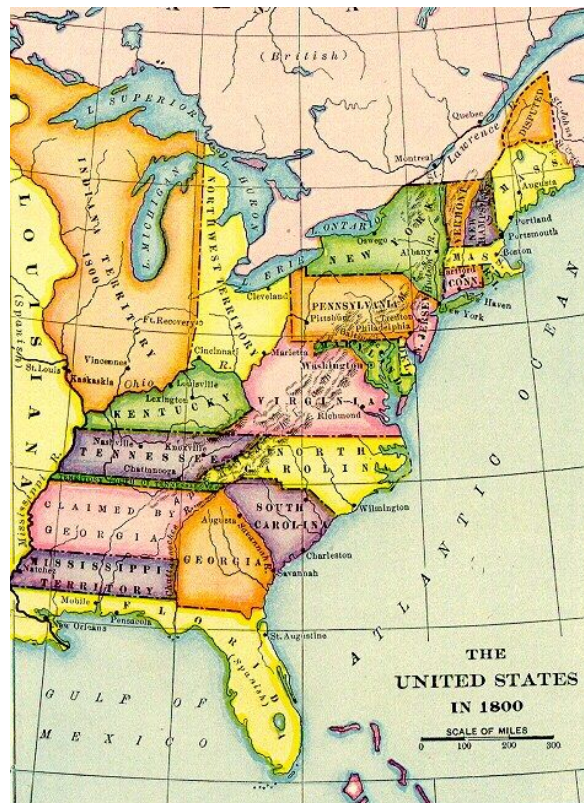
α. Γερουσία

β. Βουλή των Αντιπροσώπων

Εκτελεστική εξουσία: (από σώμα εκλεκτόρων – δικαίωμα μίας

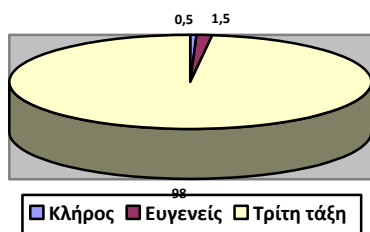
επανεκλογής – 1^{ος} ο Τζ. Ουάσινγκτον, 1789)

Δικαστική εξουσία: και

3. Η έκρηξη και η εξέλιξη της γαλλικής επανάστασης (1789-1794)

Γαλλική κοινωνία 18^{ου} αι

Κλήρος & Ευγενείς → προνόμια
Τρίτη τάξη → μόνο υποχρεώσεις

+

Διαρκής επιδείνωση
των συνθηκών ζωής

⇒

Αυξανόμενη
δυσφορία της τρίτης
τάξης για το
Παλιό Καθεστώς

Η πρώτη φάση της γαλλικής επανάστασης, Μάιος 1789 – Αύγουστος 1792

Σύγκληση γενικής συνέλευσης των τάξεων (στο ανάκτορο των Βερσαλιών, από τον βασιλιά Λουδοβίκο XVI).

Τρίτη τάξη →

Βασιλιάς →

Ανακήρυξη των εκπροσώπων της τρίτης τάξης σε συνέλευση.

Όρκος ότι θα

Συμπαράσταση από ορισμένους

Ανακήρυξη της συνέλευσης σε με σκοπό να δώσει στη Γαλλία

.....

Παράλληλα ο βασιλιάς

14 Ιουλίου 1789: κατάληψη από τον λαό του Παρισιού.

Η Συντακτική συνέλευση:

ανακοίνωσε

και ψήφισε

βασισμένη

Ο βασιλιάς

Πολιτικά Ρεύματα

Δεξιά

Κέντρο

Αριστερά

Αποτελέσματα:

α) Δημιουργία πολιτικών οργανώσεων (λέσχών)

Λέσχη των Λέσχη των

β) Πολλαπλασιασμός της κυκλοφορίας και

1791: Το πρώτο σύνταγμα της Γαλλίας

Πολίτευμα: Κυρίαρχο:

Νομοθετική εξουσία →

Δικαίωμα ψήφου:

Εκτελεστική εξουσία →

Δικαστική εξουσία →

Άλλα μέτρα:

Εθνικοποίηση

Κατάργηση

Απαγόρευση

Αντιμετώπιση της κατάστασης:

Ο βασιλιάς και ορισμένοι αριστοκράτες

Ριζοσπαστικά τμήματα των λαϊκών στρωμάτων (οι λεγόμενοι sans-culottes)

- οι πρώτες αποτυχίες του γαλλικού στρατού στον πόλεμο κατά της Αυστρίας και της Πρωσίας
- η ύποπτη στάση του βασιλιά
- η πείνα

τα λαϊκά στρώματα
συσπειρώθηκαν και
επαναστάτησαν
καταλαμβάνοντας
τα ανάκτορα

Ραγδαίες εξελίξεις:

- αναγνωρίστηκαν πολιτικά δικαιώματα σε όλους τους άνδρες (καθολική ψηφοφορία)
- δημεύθηκαν οι περιουσίες των αριστοκρατών που είχαν διαφύγει στο εξωτερικό
- θεσπίστηκε
- η Γαλλία σε κατάσταση κινδύνου
- νίκη στο Βαλμί (20-9-1792)

Η δεύτερη φάση της γαλλικής επανάστασης, Σεπτέμβριος 1792 – Ιούλιος 1794

Μετά από εκλογές με καθολική ψηφοφορία → συνέλευση:

- κατάργηση
- εγκαθίδρυση (για πρώτη φορά στην Ευρώπη)
- ο βασιλιάς και η βασίλισσα

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ: διεκδίκηση εδαφών και σύγκρουση με πολλά άλλα ευρωπαϊκά κράτη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ: προσπάθεια αντιμετώπισης αντεπαναστατικών κινημάτων

Συνέπεια: σχηματισμός επαναστατικής κυβέρνησης των Ιακωβίνων (.....)

Στο όνομα της επανάστασης

..... (περίοδος της Τρομοκρατίας).

4. Η τελευταία φάση της γαλλικής επανάστασης (1794-1799) και η εποχή του Ναπολέοντα (1799-1815)

Η τρίτη και τελευταία φάση της γαλλικής επανάστασης, 1794-1799

Μετά την εκτέλεση του Ροβεσπιέρου, ο έλεγχος → ψήφιση
..... (1795): η εκτελεστική εξουσία ανατέθηκε στο, (πενταμελές συμβούλιο),
το οποίο, προκειμένου να αντιμετωπίσει τη δύσκολη κατάσταση, ζήτησε

Η εποχή του Ναπολέοντα, 1799-1815

Ο Ναπολέων Βοναπάρτης (9-11-1795) κατέλαβε με τη συγκατάθεση του

Η μετριοπαθής αστική τάξη εμπιστεύθηκε έναν ηγέτη που έδειχνε ικανός να δημιουργήσει
..... και να κάνει
για την εδραίωση

Αν και το πολίτευμα τυπικά δεν άλλαξε, ο Ναπολέων κυβερνούσε

Εφάρμοσε σειρά μεταρρυθμίσεων στη, στην και στην
επιδιώκοντας, αλλά και

Παράλληλα, η Γαλλία του Ναπολέοντα, κατόρθωσε

Από το 1806 εφάρμοσε, εμποδίζοντας τη διακίνηση

Σε αντίποινα, η Αγγλία εφάρμοσε σε βάρος της Γαλλίας.

Ο γαλλικός επεκτατισμός αντιμετώπισε την αντίδραση

- ▷ των και του, που επεδίωκαν την
..... και την
- ▷ σημαντικού μέρους των, που ένιωθε να επιβαρύνεται οικονομικά και να
βρίσκεται υπό ξένη κυριαρχία.

Το 1812 ο Ναπολέων αποφάσισε, με τη δικαιολογία ότι δεν
.....

Αιτίες υποχώρησης των γαλλικών στρατευμάτων: α), β), γ)

Η ήττα των Γάλλων στη μάχη του (1815) σήμανε και το τέλος της κυριαρχίας του Ναπολέοντα.

Γαλλική επανάσταση και εποχή του Ναπολέοντα: μια αποτίμηση

Η περίοδος 1789-1815 αποτελεί τομή στην ευρωπαϊκή και την παγκόσμια ιστορία. Συγκεκριμένα:

- ▷ Τα συμφέροντα της αστικής τάξης
- ▷ Η απολυταρχία στη Γαλλία και στην υπόλοιπη Ευρώπη.
- ▷ Αναπτύχθηκε η ιδέα ότι τα όρια
Έτσι γεννήθηκε η σύγχρονη έννοια
- ▷ Τα προνόμια των ευγενών και του κλήρου και επικράτησε η άποψη ότι όλοι οι άνθρωποι
.....

Το συνέδριο της Βιέννης

Συγκλήθηκε από τους, ώστε να εξασφαλιστεί μια
η ανασυκρότηση της και η καταστολή των

Ιερή Συμμαχία (Νοέμβριος 1815 – Ρωσία, Αυστρία, Πρωσία)

Οι περισσότεροι εκθρονισμένοι ηγεμόνες (εποχή της Παλινόρθωσης, 1815-1830).

Ωστόσο, οι αρχές της γαλλικής επανάστασης είχαν αποκτήσει πλέον στους ευρωπαϊκούς λαούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΝΑΔΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

5. Ο ελληνισμός από τα μέσα του 18^{ου} αι. έως τις αρχές του 19^{ου} αι.

Οικονομικοί και κοινωνικοί μετασχηματισμοί

Οι Έλληνες πλοιοκτήτες αξιοποίησαν τη (1774) και την αγγλικών και γαλλικών πλοίων στη Μεσόγειο, εξ αιτίας των ναπολεόντειων πολέμων. Έτσι:

- απέκτησαν τον έλεγχο
- αρκετές πόλεις βαθμιαία εξελίχθηκαν σε
- οι ενισχύθηκαν

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ:

Ορθόδοξη εκκλησία: επισήμως
μεμονωμένοι κληρικοί όμως υιοθέτησαν
και δραστηριοποιήθηκαν

Οι Φαναριώτες: καταλάμβαναν
και διορίζονταν

Οι προεστοί: διοικούσαν, συγκέντρωναν
είχαν αποκτήσει και

Οι έμποροι και караβοκύρηδες: βελτίωναν, αλλά έδειχναν
ενδιαφέρον και

Οι κλέφτες: ήταν αγρότες που
συχνά υποστηρίζονταν από (και ως πρότυπα ανυπότακτης δράσης).

Οι αρματολοί: ανήκαν σε

Οι αγρότες: (> 80% του πληθυσμού) καλλιεργούσαν
η ζωή τους ήταν και

Οι απασχολούμενοι στο εμπόριο και οι ναύτες: γίνονταν

Κινήματα εναντίον της οθωμανικής κυριαρχίας

Στις αρχές του 18^{ου} αι. οι Έλληνες στράφηκαν στη Ρωσία, που είχε στην περιοχή κοινά συμφέροντα και ήταν ομόδοξη.

α) Ορλοφικά (1770):

β) Λάμπρος Κατσώνης:

γ) Σούλι:

Νεοελληνικός Διαφωτισμός

Ο ελληνισμός ήρθε σε επαφή με τις ιδέες του Διαφωτισμού. Αφετηρία:

Φορείς διάδοσης στον ελλαδικό χώρο:

Αντίληψη ότι η λογική μπορεί να εξηγήσει και να αλλάξει τον κόσμο.

Εκπαίδευση ↔ Αγώνας για Ελευθερία

Νεοελληνικός Διαφωτισμός → ιδεολογική

Ρήγας Βελεστινλής (1757-1798): πρότεινε

.....

.....

Αδαμάντιος Κοραής (1748-1833): θεωρούσε ότι

6. Τα επαναστατικά κινήματα των ετών 1820-1821 στην Ευρώπη

Πολιτικές διεκδικήσεις

ΚΥΡΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ:

- ✓ παραχώρηση συντάγματος
- ✓
- ✓
- ✓

ΚΥΡΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ:

Μετριοπαθείς φιλελεύθεροι →

Ριζοσπάστες δημοκρατικοί →

Σοσιαλιστές →

Εθνικές διεκδικήσεις και η αρχή των εθνοτήτων

ΑΡΧΗ ΤΩΝ ΕΘΝΟΤΗΤΩΝ: πληθυσμοί που ανήκουν στο ίδιο έθνος έχουν το δικαίωμα

..... και πληθυσμοί εθνους διαφορετικού από εκείνο που

..... έχουν το δικαίωμα

Γαλλική Επανάσταση: το έθνος ως

το μέλλον των λαών πρέπει να καθορίζεται

και όχι

Γερμανικός χώρος: το έθνος είναι μια διαχρονική κοινότητα βασισμένη σε τρία κυρίως στοιχεία.

- › την ιστορία
- › τη γλώσσα
- › τη θρησκεία

Οι επαναστάσεις των ετών 1820-1821

Η επανάσταση στην Ισπανία (1820)

Ξεκίνησε από απαιτώντας

..... που είχε επιβληθεί από τον Ναπολέοντα.

Ακολούθησε μέχρι το 1823.

Καταστολή της επανάστασης μετά από

Οι επαναστάσεις στην Ιταλία (1820-1821)

Οργανώθηκαν από

Ξέσπασαν κυρίως στο και στο

Στρέφονταν κατά

Διεκδικούσαν και

Καταστολή της επανάστασης μετά από

Η επανάσταση στην Ελλάδα (1821)

Το πρώτο εθνικό κίνημα του 19^{ου} αι. που καταλήγοντας

.....

7. Η Φιλική Εταιρεία και η κήρυξη της ελληνικής επανάστασης στις παραδουνάβιες ηγεμονίες

Η ίδρυση και η ανάπτυξη της Φιλικής Εταιρείας

ΜΟΡΦΗ: ΙΔΡΥΣΗ:

ΣΚΟΠΟΣ:

ΠΡΩΤΕΡΓΑΤΕΣ:,
.....

➤

➤

➤

➤

-

-

-

-

Οργάνωση: υιοθέτησε το οργανωτικό πρότυπο (καρμπονάροι).

Διάδοση: αρχικά απευθυνόταν κυρίως

(οι περισσότεροι όμως ήταν αρνητικοί).

αργότερα άρχισε να απευθύνεται

ιδίως σε

Ηγεσία: μυστική (Αόρατη Αρχή). Καθώς ο καιρός περνούσε, αποφάσισαν να αναθέσουν την ηγεσία σε έναν γνωστό Έλληνα, που θα ενέπνεε με την προσωπικότητά του. Τελικά η ηγεσία ανατέθηκε στον, ανώτερο αξιωματικό του ρωσικού στρατού, ο οποίος ανακηρύχθηκε

Η κήρυξη της ελληνικής επανάστασης στις Ηγεμονίες

ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΠΟΥ διότι: α) εκεί δεν υπήρχε

β) λίγο βορειότερα βρισκόταν

Παράλληλα προσεγγίστηκαν

24 Φεβρουαρίου 1821: ο Αλέξανδρος Υψηλάντης έχοντας ξεκινήσει, κήρυξε

..... στο

ΣΟΒΑΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ:

❖

❖

❖

❖

❖

❖

Μάχη στο Δραγατσάνι (7 Ιουνίου 1821):

Η ήττα, ωστόσο, δεν αποφεύχθηκε.

8. Η εξέλιξη της ελληνικής επανάστασης (1821-1827)

Η ευνοϊκή συγκυρία

Οι προϋποθέσεις ήταν σαφώς καλύτερες στον νότιο ελλαδικό χώρο. Συγκεκριμένα εκεί:

- ▷ οι ελληνικοί πληθυσμοί
- ▷ η παρουσία οθωμανικού στρατού
- ▷ μεγάλο μέρος των οθωμανικών δυνάμεων
- ▷ πολυάριθμοι Φίλικοί
- ▷ υπήρχαν (κλέφτες)
- ▷ υπήρχαν
- ▷ πολλοί Έλληνες διέθεταν σημαντική εμπειρία
- ▷ τα ορεινά εδάφη της Πελοποννήσου και της Στερεάς

Επαναστατικές εστίες

Θεσσαλία – Μακεδονία (πεδινές)	} άμεση καταστολή	Πελοπόννησος – Στερεά	} εδραίωση της επανάστασης
Θράκη – Κύπρος – Μ. Ασία		Νησιά Αιγαίου	

Οργάνωση δυνάμεων επαναστατών:

ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ: Στεριά: Θ. Κολοκοτρώνης, Γ. Καραϊσκάκης, Οδυσ. Ανδρούτσος, Μ. Μπότσαρης

Θάλασσα:

Γυναίκες:

Η φάση των επιτυχιών (1821-1824)

Αρχικά οι επαναστάτες

Παράλληλα, καταλήφθηκαν

Απάντηση Τούρκων: (και απαγχονισμός πατριάρχη Γρηγορίου Ε').

23 Σεπτεμβρίου 1821: άλωση (Θ. Κολοκοτρώνης).

ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ:

- ▷ παρεμπόδιζαν
- ▷ υποστήριζαν
- ▷ συμμετείχαν

Πάσχα 1822: κατάληψη

Απάντηση Κ. Κανάρη:

25-28 Ιουλίου 1822 (Θ. Κολοκοτρώνης): διάλυση

Ναυμαχία του Γέροντα (29 Αυγούστου 1824):

Η φάση της κάμψης (1825-1827)

Αρχές 1825: ο Ιμπραήμ

Ελληνικές δυνάμεις:

Αποτέλεσμα:

Πολιορκία Μεσολογγίου → ηρωική έξοδος

Στερεά Ελλάδα:

Μεγάλες Δυνάμεις (Αγγλία, Γαλλία, Ρωσία) αποφάσισαν

.....(συνθήκη του Λονδίνου, 6 Ιουλίου 1827).

9. Πρώτες προσπάθειες των επαναστατημένων Ελλήνων για συγκρότηση κράτους

Μορφές πολιτικής οργάνωσης με τοπικό χαρακτήρα

Για την εδραίωση της επανάστασης ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΝ:

- ☞ πολεμική προσπάθεια ☞
- ☞ ανεφοδιασμός ☞

Τοπικοί οργανισμοί:

Ελέγχονταν από:, και

- Σημαντικότεροι τοπικοί οργανισμοί:
- α)
 - β)
 - γ)

Προστριβές: αρκετοί οπλαρχηγοί και Φιλικοί, που κατηγορούσαν τους προεστούς, τους Φαναριώτες και τους ιεράρχες ότι, συσπειρώθηκαν γύρω από τον (καλοκαίρι 1821).

Η Α΄ Εθνοσυνέλευση (Επίδαυρος, Δεκέμβριος 1821 – Ιανουάριος 1822)

Ανάγκη ενιαίας διεύθυνσης του Αγώνα →

Εκλογές για την ανάδειξη παραστατών → Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου → **ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ**:

- ανακηρυσσόταν
- θεσπιζόταν

Η Εθνοσυνέλευση έσπευσε να διακηρύξει ότι η επανάσταση ήταν και δεν είχε προθέσεις.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ (7ετή θητεία): (5 μέλη) – πρόεδρος
..... (70 μέλη) – πρόεδρος

Η Β΄ Εθνοσυνέλευση (Άστρος Κυνουρίας, Μάρτιος-Απρίλιος 1823)

Τροποποίηση του Συντάγματος της Επιδαύρου →

Καταργήθηκαν: α)
β)

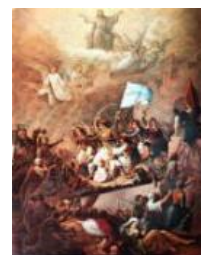
Πρόεδροι: –

Ο εμφύλιος πόλεμος

ΑΙΤΙΕΣ:

- Αντιθέσεις ανάμεσα στους Έλληνες που
και σ' εκείνους που
-
- διαφωνίες
-

Η Γ΄ Εθνοσυνέλευση (Επίδαυρος, 1826 – Τροιζήνα, άνοιξη 1827)

Κυβερνήτης της Ελλάδος: (7ετή θητεία).

ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (διάκριση των εξουσιών, φιλελεύθερες ιδέες, το πιο δημοκρατικό της εποχής του).

10. Ελληνική επανάσταση και Ευρώπη

Ελληνική επανάσταση και ευρωπαϊκή διπλωματία (1821-1826)

Οι Έλληνες προσπάθησαν να διασφαλίσουν:

Την εποχή της Παλινόρθωσης η ελληνική επανάσταση ήταν για τους Ευρωπαίους διπλωμάτες

Τα δύο πρώτα χρόνια της Επανάστασης (1821-1822) οι Δυνάμεις

Κοινή επιθυμία τους: να εμποδίσουν

1823 – Τζόρτζ Κάνιγκ (νέος) εκτιμώντας ότι

αναθεώρησε και αναγνώρισε τους Έλληνες ως

Αρχές 1824 – Ρωσία: Σχέδιο των τριών τμημάτων →

απορρίφθηκε τόσο από όσο και

Κυβέρνηση Κουντουριώτη (1824, 1825): σύναψη

Δύσκολη θέση της επανάστασης → υπογραφή (1825), με την οποία

ζητούσαν από να αναλάβει

Πολιτικές ομάδες-κόμματα (1823-1825):

αγγλικό (.....)

γαλλικό (.....)

ρωσικό (.....)

Το κίνημα του φιλελληνισμού

Κινήσεις συμπαράστασης προς τους Έλληνες από Ευρώπη και Αμερική.

Ο φιλελληνισμός στρεφόταν εναντίον: α)

β)

Ο φιλελληνισμός ενισχύθηκε από: i)

ii)

iii)

και προσέφερε οικονομική και ηθική ενίσχυση.

Προς την ίδρυση ανεξάρτητου ελληνικού κράτους (1826-1830)

Ιουλιανή Συνθήκη του Λονδίνου (Ιουλίου 1827- Αγγλία, Ρωσία, Γαλλία) →

Άρνηση του σουλτάνου → Ναυμαχία (Οκτώβριος 1827- Αγγλία & Γαλλία εναντίον

Τουρκοαιγυπτίων) →

Ρωσοτουρκικός πόλεμος (1828-1829) → ήττα → ο σουλτάνος υποχρεώθηκε

..... (Συνθήκη Αδριανούπολης, Σεπ 1829).

Πρωτόκολλο της Ανεξαρτησίας (3 Φεβρουαρίου 1830- Αγγλία, Ρωσία, Γαλλία): η πρώτη

Σύνορα:

Ηγεμόνας της Ελλάδας:

11. Τα επαναστατικά κύματα του 1830 και του 1848 στην Ευρώπη

Οι επαναστάσεις του 1830

Η επανάσταση στη Γαλλία

Στρεφόταν εναντίον , διότι επεχείρησε να
.....
διέλυσε , περιόρισε
και επέβαλε
Οι επαναστάτες έστησαν ζητώντας εγκαθίδρυση
..... Τελικά, οι φιλελεύθεροι (μετριοπαθείς) αστοί ευνόησαν
.....

Η επανάσταση στο Βέλγιο

Αιτίες: α) ο βασιλιάς ευνοούσε
β) θρησκευτικές διαφορές: -
Τελικά, οι Βέλγοι επαναστάτησαν και

Η επανάσταση στην Πολωνία

Κύριο αίτημα:
Λόγοι αποτυχίας: &

Οι επαναστάσεις του 1848 (η άνοιξη των λαών)

Οικονομικά και κοινωνικά αίτια → πτώση
..... γενικευμένη
Εθνικά αίτια → επιδίωξη
Πολιτικά αίτια → αυξανόμενες απαιτήσεις

Επανάσταση στη Γαλλία

Αν και ξεκίνησε από , οι οποίοι σχημάτισαν δημοκρατική κυβέρνηση, οι εκλογές
του Απριλίου 1848 έδωσαν την πλειοψηφία στους Έτσι ξέσπασε
..... που τελείωσε με

Η επανάσταση στην Αυστρία

Παραίτηση του και του
Αντιθέσεις μεταξύ των επαναστατών → νέα επανάσταση →

Η επανάσταση των Ούγγρων

Οι επαναστάτες κήρυξαν , σχημάτισαν
και θέσπισαν Τελικά

Η επανάσταση στην Πρωσία

Στη συνέλευση της Φρανκφούρτης διαμορφώθηκαν δύο ρεύματα:
α) δημιουργία μιας
β) συγκρότηση μιας
Η αντίδραση της Αυστρίας εμπόδισε

Μια αποτίμηση

Κερδισμένη: , διότι αύξησε
..... Αναδύθηκαν
Κύριοι κοινωνικοί αντίπαλοι στο εξής: -

12. Η ωρίμανση της βιομηχανικής επανάστασης

Το φαινόμενο βιομηχανική επανάσταση

Κύρια γνωρίσματα της εκβιομηχάνισης:

1. εκτεταμένη χρήση νέων τεχνικών μέσων (κυρίως της ατμομηχανής)
2.
3.
4.
5.

Υφαντουργία – Μεταλλουργία

Βιομηχανική Επανάσταση: οδήγησε στη μετάβαση
και προκάλεσε

Η εξάπλωση της βιομηχανικής επανάστασης

Η εκβιομηχάνιση από τα μέσα του 19^{ου} αι εξαπλώθηκε με γρήγορους ρυθμούς σε Ευρώπη και Αμερική.

Μετά το 1880 γνώρισαν άνθιση νέοι κλάδοι που συνδέονταν με την επιστημονική έρευνα:

1. Χημεία – οργανική χημεία → παραγωγή
.....
ακόμη αναπτύχθηκαν
2. Ηλεκτρισμός →
επινοήθηκαν
.....

Η επανάσταση στις συγκοινωνίες και στις επικοινωνίες

Σιδηρόδρομος: 1825- → η πρώτη

Αποκορύφωμα των βελτιώσεων στους σιδηροδρόμους:

Σιδερένιο ατμόπλοιο: αντικατέστησε

Μειώθηκε θεαματικά και του ταξιδιού.

Σιδηρόδρομος και ατμόπλοιο →

Εξέλιξη των κινητήρων και ενσωμάτωσή τους σε οχήματα → και

Το πετρέλαιο άρχισε να αποκτά

ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ: επανάσταση των μέσων

(.....)

Οικονομικός φιλελευθερισμός και καπιταλισμός

Οικονομία της ελεύθερης αγοράς ή καπιταλισμός ή κεφαλαιοκρατία (ιδεολογική βάση ο οικονομικός φιλελευθερισμός):

ονομάστηκε ο νέος τρόπος οργάνωσης της οικονομίας, σύμφωνα με τον οποίο

.....

.....

Ανάγκη συγκέντρωσης τεράστιων κεφαλαίων →

Το κεφάλαιο των κοινών επιχειρήσεων εκφραζόταν σε

Δημιουργία μεγάλων τραπεζών → δανεισμός

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ: συγχωνεύσεις, ολιγοπώλια,, ξέσπασμα

αίτημα για

13. Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της βιομηχανικής επανάστασης

Πληθυσμιακές μεταβολές

Βελτίωση του βιοτικού επιπέδου → (μετά το 1850)

1. εσωτερική μετανάστευση – άρχισαν να δημιουργούνται
2. εξωτερική μετανάστευση – με κατεύθυνση

Κοινωνικοί μετασχηματισμοί

αριστοκράτες – μεγαλογαιοκτήμονες

- ▷ ανατολική και μεσογειακή Ευρώπη →
- ▷ Αγγλία →
- ▷ Γαλλία →

αστοί: συγκροτούσαν την - διέθεταν

- ▷ μεγαλοαστοί (.....)
- ▷ μεσοαστοί (.....)
- ▷ μικροαστοί (.....)

αγρότες: αποτελούσαν την
και ζούσαν

εργάτες: άνδρες, γυναίκες και παιδιά.

Εργάζονταν, χωρίς
και έπαιρναν

Σοσιαλιστικές θεωρίες

Σοσιαλισμός: τόνιζε την προτεραιότητα έναντι του

Ουτοπικός σοσιαλισμός: μιλούσε για μια

Το Κεφάλαιο (Κ. Μαρξ): κύρια αιτία της κοινωνικής αδικίας είναι το γεγονός ότι

Μαρξισμός: η εργατική τάξη θα έπρεπε να οργανωθεί,
να ανατρέψει και να πάρει στα χέρια της
Έτσι, θα δημιουργούνταν
όπου δεν θα υπήρχε

Η ανάπτυξη του συνδικαλισμού

Άθλιες συνθήκες ζωής →

Κύριος τρόπος διεκδίκησης →

1^η Μαΐου 1886:

Επιτεύγματα του εργατικού κινήματος στα τέλη του 19^{ου} αι.:

- ▷ μείωση
- ▷ δημιουργία
- ▷ υπογραφή

Το κίνημα για τη χειραφέτηση της γυναίκας

Στη διάρκεια του 19^{ου} αι. πολλές γυναίκες

απέκτησαν έτσι και άρχισαν να διεκδικούν

Ίδρυση της (1903 – Έμελιν Πάνκχορστ)

14. Οι ενοποιήσεις της Ιταλίας και της Γερμανίας. Νέα εθνικά κράτη στα Βαλκάνια

Η ενοποίηση της Ιταλίας (1861-1870)

Στην ιταλική χερσόνησο υπήρχαν πολλά διαφορετικά κράτη. Από αυτά, το μοναδικό στο οποίο βασίλευε Ιταλός μονάρχης ήταν

Ο πολιτικός Τζιουζέπε Ματσίνι ίδρυσε με στόχο τη δημιουργία

1859-1860: το Πεδεμόντιο
ενώ ο Ιταλός επαναστάτης κήρυξε
και την ένωση → σχηματισμός
(1861)

Η ενοποίηση της Γερμανίας (1871)

Συνυπήρχαν δύο ισχυρά κράτη, η και η, καθώς και

1815: ίδρυση (χαλαρή ένωση)

1834: → οικονομική ενοποίηση
(χωρίς την Αυστρία).

Η ανάδειξη του Όττο φον Μπίσμαρκ ως καγκελάριου (πρωθυπουργού) της Πρωσίας επιτάχυνε τις εξελίξεις.

Άμεση προτεραιότητα:

Ο Μπίσμαρκ προκάλεσε σύγκρουση με τη Γαλλία (1870), επειδή εκτιμούσε πως
..... → οι Γερμανοί ηγεμόνες ανακήρυξαν
τον βασιλιά (αρχές 1871) → δημιουργία

Τα νέα έθνη-κράτη στα Βαλκάνια

Κύριο ρόλο στις εθνικές διεκδικήσεις:

- ▶ η όλο και μεγαλύτερη οικονομική και πολιτισμική σύνδεση των Βαλκανίων με τη δυτική Ευρώπη
 - εμφάνιση
 - διάδοση
 - διαμόρφωση
- ▶ τα εσωτερικά
- ▶ οι ανταγωνισμοί
- ▶ η ανάδυση

Σέρβοι: με επικεφαλής τον Μίλος Ομπρένοβιτς (αρχές 19^{ου} αι.) εξεγέρθηκαν
και εξασφάλισαν

Τελικά η σερβική ανεξαρτησία αναγνωρίστηκε από (1878).

Βούλγαροι: μετά από πολύχρονες προσπάθειες πέτυχαν (1870)
..... Παράλληλα, οι Βούλγαροι στήριζαν πολλές
ελπίδες Ωστόσο, οι αντιδράσεις της και της
οδήγησαν στη δημιουργία
1908:

Ρουμάνοι (Μολδαβία, Βλαχία): (1858-1859) οι δύο ηγεμονίες απέκτησαν
..... και εξέλεξαν Αργότερα ο Κάρολος Α΄ συμμετείχε με
τη Ρωσία και κήρυξε που αναγνωρίστηκε επίσημα από
..... (1878).

Μαυροβούνιοι: ίδρυσαν (1878 – συνέδριο Βερολίνου).

15. Αποικιοκρατία και αποικιακοί ανταγωνισμοί

Ιμπεριαλισμός και αποικιοκρατία

Ιμπεριαλισμός (<λατ. imperium: ισχύς, εξουσία) φαινόμενο κατά το οποίο ευρωπαϊκά κράτη που
..... άρχισαν να αναζητούν
.....
σύμφυτο με την (προσπάθεια απόκτησης αποικιών)
περίοδος ακμής:

Κύρια αίτια:

- ανάγκη των εκβιομηχανισμένων ευρωπαϊκών κρατών να βρουν:
 - ▷
 - ▷
 - ▷
 - ▷
- έλεγχος των θαλασσών και
- ενίσχυση

Η κοινωνική βάση της αποικιοκρατίας

- ▷
- ▷

Πρωτοπόροι της αποικιοκρατίας

- ▷ (αναζήτηση νέων γνώσεων)
- ▷ (διάδοση του χριστιανισμού)
- ▷ (εμπροσθοφυλακή των αποικιοκρατών)

Μέθοδοι αποικιοκρατικής πολιτικής

- ▷
- ▷
- ▷ (μετατροπή σε ημιαποικίες)

Η αποικιακή εξάπλωση

Περιοχές:

Μ. Βρετανία (η ισχυρότερη αποικιακή δύναμη)	αποικίες με πληθυσμούς λευκών αποικίες με πληθυσμούς κυρίως ντόπιων έλεγχος στρατηγικών σημείων
Γαλλία	αποικίες στην Αφρική αποικίες στην Ανατολή
Άλλα ευρωπαϊκά κράτη (.....)	
Ρωσία	

Τα αποτελέσματα της αποικιοκρατίας

- α) για τις αποικίες
- β) για τα αποικιοκρατικά κράτη και τους λαούς τους

16. Εξελίξεις στην αμερικανική ήπειρο, στην Κίνα και στην Ιαπωνία

Επαναστάσεις και νέα κράτη στη Λατινική Αμερική

Επαναστάσεις κατά της ισπανικής και πορτογαλικής αποικιακής κυριαρχίας και ίδρυση
(ηγετικές φυσιογνωμίες: και)

Ωστόσο, η ανεξαρτησία δεν άλλαξε θεαματικά την κατάσταση.

Οικονομία → Λίγοι μεγάλοι γαιοκτήμονες →

Οι αγρότες →

Μετά την ανεξαρτησία ακολούθησε → εγκαθίδρυση

Οι εξελίξεις στις ΗΠΑ

▷ Πλούσιοι φυσικοί πόροι

▷

▷

▷

} Ραγδαία ανάπτυξη

Μέσα 19^{ου} αι.: οι ΗΠΑ κατάφεραν να εκτείνονται

(διαθέτοντας τεράστιες και σχεδόν έρημες εκτάσεις).

Όξυνση σχέσεων βορείων – νοτίων πολιτειών ➡ σκληρός (.....)

Νότος:

Βορράς:

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ:

Μετά τον αμερικανικό εμφύλιο → συστηματική (επένδυση κεφαλαίων).

Φρόντιζαν να ελέγχουν και τα

Οι ΗΠΑ μετά τον εμφύλιο σημείωσαν

▷ βιομηχανία

▷ ανάπτυξη

▷ εποικισμός

▷ αφανισμός

Η Κίνα

Αχανής χώρα

19^{ος} αι.: μια σειρά από στρατιωτικές ήττες την υποχρέωσαν

Κίνημα των Τάιπινγκ – επανάσταση του 1911 → η κατάσταση

και παρέμεινε

Ιαπωνία

Λίγο μετά τα μέσα του 19^{ου} αι. →

Το παλαιό φεουδαλικό τύπου καθεστώς, δόθηκε έμφαση

και υιοθετήθηκαν

Εκβιομηχάνιση →

**17. Ο Ι. Καποδίστριας ως κυβερνήτης της Ελλάδας (1828-1831).
Η ολοκλήρωση της ελληνικής επανάστασης**

Άφιξη Καποδίστρια:

Κατάσταση που επικρατούσε:

Πολίτευμα και διοίκηση

Ο Καποδίστριας ανέστειλε

και συγκέντρωσε στα χέρια του (επικύρωση από)

Ένοπλες δυνάμεις

Συγκρότηση Ίδρυση

Οργάνωση τακτικού πολεμικού ναυτικού → καταπολέμηση (Α. Μιαούλης)

Οικονομία

Σχημάτισε ένα πρώτο (εισφορές)

Ίδρυσε και έκοψε (.....)

Εφάρμοσε στις δημόσιες δαπάνες, προσπάθησε να εκσυγχρονίσει

με νέες και νέες

Εκπαίδευση

Κύρια προτεραιότητα η οργάνωση της εκπαίδευσης.

Ίδρυση του

τρία

τρία

χειροτεχνεία

Ίδρυση του Κεντρικού Σχολείου.

Τίρυνθα: δημιουργία

ΚΥΡΙΑ ΘΕΣΗ: η εκπαίδευση θα πρέπει να παρέχει, πρώτα απ' όλα,

και

Η ολοκλήρωση της επανάστασης 1829

Τελευταία μάχη:

Χάρη στους επιδέξιους χειρισμούς του Καποδίστρια, η Ελλάδα:

α) αναγνωρίστηκε ως (.....)

β) διέδρυνε τα σύνορα (.....)

οπότε περιελάμβανε:

Η αντιπολίτευση κατά του Καποδίστρια

Αντιδράσεις από: α)

β)

γ)

Αρχές του 1830:

Α. Μιαούλης: ανατίναξη στον Πόρο

Ύδρα: η εφημερίδα *Απόλλων*

Απάντηση Καποδίστρια: φυλάκιση

ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ: από (27 Σεπτεμβρίου 1831).

18. Από την άφιξη του Όθωνα (1833) έως την 3^η Σεπτεμβρίου 1843

Η εκλογή και η άφιξη του Όθωνα στην Ελλάδα

Δολοφονία Καποδίστρια → εμφύλιος πόλεμος → επέμβαση
Συνθήκη Λονδίνου (1832): Βασιλιάς της Ελλάδος
Πολίτευμα

Η περίοδος της Αντιβασιλείας

Οι αντιβασιλείς και οι αρμοδιότητές τους

Άρμανσπεργκ →

Μάουρερ →

Χάιντεκ →

Κύριες επιδιώξεις:, &

Διοίκηση του κράτους: – διαίρεση σε ... νομούς – μεταφορά της πρωτεύουσας στην

Στρατός: αρχικά βασίστηκε στους Δεν έγιναν δεκτοί

Δικαιοσύνη: αναδιοργάνωση, ίδρυση, σύνταξη

Εκπαίδευση: αναμόρφωση. Σχολεία: • (7ετής φοίτηση)
• (πρωτ. επαρχιών)
• (πρωτ. νομών)

1837: ίδρυση

&

Ελλαδική Εκκλησία: ορίστηκε, χωρίστηκε δηλ. από το

Στάση των Ελλήνων απέναντι στην Αντιβασιλεία: αρχικά, στη συνέχεια
αναπτύχθηκαν, ακόμα και

Η περίοδος της απόλυτης μοναρχίας του Όθωνα (1835-1843)

Μετά την ανάληψη της διακυβέρνησης ο βασιλιάς προσπάθησε να περιορίσει
→ έντονες αντιδράσεις

Η 3^η Σεπτεμβρίου 1843

- ▶ Η οικονομική κατάσταση των αγροτών χειροτέρευε.
- ▶ Στην ύπαιθρο
- ▶ Η χώρα αδυνατούσε
- ▶ Οι Δυνάμεις επέβαλαν και

☛ κινητοποίηση στρατιωτικών και πολιτικών όλων των κομμάτων.

3^η Σεπτεμβρίου 1843: δυνάμεις της φρουράς της Αθήνας και πολλοί πολίτες με επικεφαλής τον
και τον συγκεντρώθηκαν
και απαίτησαν

19. Από την 3^η Σεπτεμβρίου 1843 έως την έξωση του Όθωνα (1862)

Η καθιέρωση της συνταγματικής μοναρχίας

Εθνοσυνέλευση 1844 → ψήφιση συντάγματος → πολιτεύμα:
Νομοθετική εξουσία ☞, &
Εκτελεστική εξουσία ☞ (μέσω)
Δικαστική εξουσία ☞
Κατοχύρωση ατομικών ελευθεριών.

Η διαμάχη αυτοχθόνων–ετεροχθόνων

Αυτόχθονες:
Ετερόχθονες:
Οι αυτόχθονες διαμαρτύρονταν επειδή οι ετερόχθονες
.....
Τελικά αποφασίστηκε:
.....

Η λειτουργία του πολιτεύματος

Στις εκλογές του 1844 χρησιμοποιήθηκαν μέσα για να
Νικητής των εκλογών: Συνεργάστηκε
παραβίασε, αγνόησε, και χρησιμοποίησε
.....

Μεγάλη Ιδέα και αλυτρωτισμός

Μεγάλη Ιδέα ♣ για να αναπτυχθεί η χώρα
.....
Αλύτρωτοι Έλληνες ♣
Αλυτρωτισμός ♣
.....

Ο Κριμαϊκός πόλεμος (1854-1856) και ο ελληνισμός

1854: Ρωσοτουρκικός πόλεμος. Αγγλία και Γαλλία τάχθηκαν με το μέρος
Αγγλικά και γαλλικά στρατεύματα κατέλαβαν τον Πειραιά (1854-1857) απαιτώντας
Κατάληξη του πολέμου:
Μεταρρυθμίσεις στην Τουρκία (1856- Χάτι Χουμαγιούν) με στόχο
.....
Στην Ελλάδα τα τρία παλαιά κόμματα (αγγλικό, γαλλικό, ρωσικό)
Επίσης, την περίοδο 1859-1862 ενισχύθηκε το κοινωνικό ρεύμα
1^η Φεβρουαρίου 1862:
Οκτώβριος 1862:
ΤΕΛΙΚΑ ♣

20. Από την έξωση του Όθωνα (1862) έως το κίνημα στο Γουδί (1909)

Ο Γεώργιος Α΄ βασιλιάς των Ελλήνων – Η ενσωμάτωση των Επτανήσων

Έξωση του Όθωνα → βασιλιάς των Ελλήνων ο (.....)

Η Αγγλία προσέφερε στον νέο βασιλιά Επίσημη ενσωμάτωση στο ελληνικό κράτος:

Το σύνταγμα του 1864

Πολίτευμα: Κυρίαρχος: Ανώτατος άρχοντας:

Νομοθετική εξουσία ☞ &

Εκτελεστική εξουσία ☞ σε συνεργασία με

Δικαστική εξουσία ☞

Κατάργηση της Γερουσίας – Δικαίωμα ψήφου:

Εσωτερικές πολιτικές εξελίξεις

Αλέξανδρος Κουμουνδούρος (1864-1881) – ως πρωθυπουργός:

▷ Διανομή των εθνικών γαιών που είχαν μείνει αδιάθετες

▷

▷

} Απομάκρυνσή του
από τον βασιλιά

Προβλήματα στη λειτουργία του κοινοβουλευτισμού

Οι δημόσιοι υπάλληλοι δεν ήταν μόνιμοι και γι' αυτό αναπτύσσονταν πελατειακές σχέσεις μεταξύ:

..... - βουλευτών και βουλευτών -

Χαρίλαος Τρικούπης ♦ αρχή της δεδηλωμένης (πλειοψηφίας): ο βασιλιάς θα έπρεπε

Ο βασιλιάς Γεώργιος (1875) αναγνώριζε στη Βουλή την αρχή της δεδηλωμένης.

Ο δικομματισμός

Αρχή της δεδηλωμένης → τα μικρά κόμματα

→ δεκαετία 1885-1895 (δικομματισμός).

Το πρόγραμμα του Χαρίλαου Τρικούπη

Στόχοι: δημιουργία

Συγκεκριμένα: κατασκευή

ανασυγκρότηση

εξυγίανση

επιδίωξη ειρηνικής συμβίωσης

Μέσα: βαρύτατη φορολογία – μεγάλα δάνεια με τράπεζες του εξωτερικού – προνόμια σε Έλληνες κεφαλαιούχους

Οι θέσεις του Θεόδωρου Δηλιγιάννη

Μικρότερη φορολόγηση,

Η πορεία προς την οικονομική και εθνική κρίση

Αδυναμία της Ελλάδας να ανταποκριθεί στις οικον. υποχρεώσεις → κήρυξη (Τρικούπης-1893).

Δηλιγιάννης (ως πρωθυπουργός) ♦ αποστολή στρατευμάτων στην Κρήτη (Φεβρουάριος 1897).

Ο πόλεμος του 1897 και οι πολιτικές εξελίξεις έως το 1908

Θεσσαλία 1897: Ο ελληνικός στρατός: (διάδοχος Κων/νος)

Επιβλήθηκε στην Ελλάδα: → σύναψη νέου δανείου.

Για τη διασφάλιση της αποπληρωμής των χρεών έφτασε επιτροπή

(διαχείριση των κυριότερων ελληνικών δημοσίων εσόδων).

▷ λαϊκή δυσάρεσκα εναντίον

▷ συνεχείς παρεμβάσεις της βασιλικής οικογένειας σε

Κίνημα
στο Γουδί
(1909)

23

21. Το κρητικό ζήτημα (1821-1905)

1821-1840: κατοχή της Κρήτης από

1840 και εξής:

Κρητικό ζήτημα: οι προσπάθειες των Ελλήνων της Κρήτης, των
και του για, καθώς και

Μεγάλη κρητική επανάσταση (1866-1869) ➡ Ολοκαύτωμα

Οργανικός Νόμος (σουλτάνος-1868): ένα είδος που προέβλεπε:

- ▷ την πρόσληψη
- ▷ τη συμμετοχή
- ▷ την ισοτιμία
- ▷ μεικτά δικαστήρια (.....)

Νέα μεγάλη επανάσταση (1878) →

- ▷ ο Γενικός Διοικητής
 - ▷ στη Γενική Διοίκηση
- καθεστώς

Επανάσταση 1889 (αποτυχημένη) → κατάργηση της

Επανάσταση 1896-1897 →

Παρέμβαση των Δυνάμεων → αυτόνομη

- ▷ ύπατος αρμοστής:
- ▷ υπουργός δικαιοσύνης:

Ολιγορία του ύπατου αρμοστή (ως προς την ένωση με την Ελλάδα) → (1905)

(επικεφαλής:,,)

➡ κήρυξαν

- ▷ ύπατος αρμοστής:

Ανάμειξη των Δυνάμεων → αποτροπή

22. Τα Βαλκάνια των αλληλοσυγκρουόμενων εθνικών επιδιώξεων

Βαλκάνια του 19^{ου} αι:

Σέρβοι → Έλληνες → Βούλγαροι →

1875-1878: βαλκανική κρίση και

Η συνθήκη του Αγίου Στεφάνου (Φεβρουάριος 1878): δημιουργία

Συνέδριο του Βερολίνου (Ιούνιος 1878, με πρωτοβουλία της και της): δημιουργία

..... Η Σερβία, η Ρουμανία και το Μαυροβούνιο

1881: ενσωμάτωση

1885: οι Βούλγαροι, παραβιάζοντας τις αποφάσεις του συνεδρίου του Βερολίνου,

Η Σερβία:

Η Ελλάδα:

Μακεδονικό ζήτημα:

Εμπλέκονταν:, &

Σύντομα ο αγώνας πήρε ένοπλη μορφή.

1893: ίδρυση στη Θεσσαλονίκη της

από

Σκοπός:

1895: σχηματισμός στη Σόφια της

Στόχος:

«κομιτατζήδες»:

1896-1897: φτάνουν στη Μακεδονία οι πρώτες

Προσωπικότητες που δραστηριοποιήθηκαν στον μακεδονικό αγώνα:

- Γερμανός Καραβαγγέλης (μητροπολίτης Καστοριάς)
- (διπλωμάτης)
- (διπλωμάτης)
-

Το κίνημα των Νεοτούρκων (1908)

Συμπτώματα παρακμής της Οθωμανικής αυτοκρατορίας → ίδρυση

από (Νεότουρκοι- προέτασαν

Στόχος:

Καλοκαίρι 1908 (Θεσσαλονίκη):

- υποχρέωσαν
- δόθηκε

23. Η ελληνική οικονομία και κοινωνία κατά τον 19^ο αιώνα

Έκταση: Ενσωμάτωση (1864) & (1881)

Πληθυσμός: περίπου (1830). Διπλάσιοι έξω από τα σύνορα.

Σημαντικά αστικά κέντρα:,,

Αγροτικός τομέας

Εθνικές γαίες (εθνικά κτήματα):

Μεγάλο μέρος τους και

Μετά την ενσωμάτωση της Θεσσαλίας (1881) προέκυψε που
καλλιεργούνταν από

Κυριότερα προϊόντα:,,

Η σταφίδα από τα μέσα του 19^{ου} αι εξελίχθηκε σε

Εμπόριο:

Εξάγονταν:,,

Εισάγονταν: (.....), και αργότερα,
..... και

Ναυτιλία: (Μεγάλα λιμάνια:,,)

Τραπεζικό σύστημα: ίδρυση (1841) με πρωτοβουλία
..... και δικαίωμα

Βιομηχανία: αναπτύχθηκε με αργούς ρυθμούς λόγω,
..... και πίεσης των
.....

Ο ρόλος του κράτους υπήρξε σημαντικός → έργα και διαμόρφωση

Το εξωελλαδικό ελληνικό κεφάλαιο: στράφηκε προς την Ελλάδα παρακινημένο

Οι ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης ήταν

Ελληνική κοινωνία: και βαθμιαία

Οι αγρότες αποτελούσαν Οι περισσότεροι ήταν

Τα αστικά στρώματα έπαιζαν ρόλο

Οι εργάτες

Η μετανάστευση: προορισμός

Αλληπάλληλες άσχημες σοδειές σταφίδας →

Οι αγώνες των κολίγων στο Κιλελέρ (1910) → διανομή

Εργατικό κίνημα

Δεκαετία 1870: σημειώθηκαν και κυκλοφόρησαν

εφημερίδες και έντυπα που Παράλληλα άρχισαν να
διαδίδονται

Γυναικείο ζήτημα: κύριο αίτημα

24. Επιστήμη και στοχασμός στον κόσμο τον 19^ο αιώνα

Ο χαρακτήρας της επιστημονικής εξέλιξης

19^{ος} αι → πολλά & σύνδεση

Κυριάρχησε η Χημεία, καθώς πολλές από τις εφαρμογές της εξυπηρετούσαν

ενώ άλλες διευκόλυναν

Τα επιστημονικά επιτεύγματα

Φαραντέι →

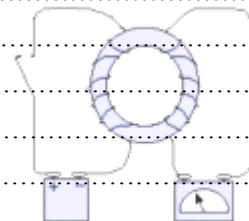
Μάξγουελ →

Μπελ →

Έντισον →

Μορς →

Παστέρ και Κοχ →

Δαρβίνος: η θεωρία της εξέλιξης

Ο Δαρβίνος υποστήριξε ότι

..... Αυτά τα είδη

.....

(θεωρία της εξέλιξης μέσω της φυσικής επιλογής).

Αμφισβητούσε

Κοινωνικός δαρβινισμός: η διαδικασία φυσικής επιλογής

(προσπάθεια να δικαιολογηθεί η κυριαρχία

.....)

Στοχασμός

Αύγουστος Κοντ (διανοητής) → υιοθέτησε τον νόμο : η ανθρώπινη γνώση περνά από

..... (..... -

▶ κατά το πρώτο στάδιο

▶ κατά το δεύτερο στάδιο

▶ κατά το τρίτο στάδιο

Η κοινωνία θα έπρεπε να οργανωθεί με βάση τους φυσικούς νόμους →

Φρίντριχ Χέγκελ → εισηγήθηκε στους νεότερους χρόνους τη

Τα ιστορικά φαινόμενα ερμηνεύονται μέσα από τρεις αρχές:

Καρλ Μαρξ και Φρίντριχ Ένγκελς → υιοθέτησαν

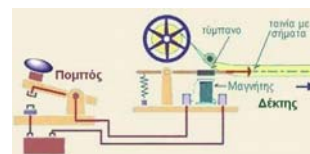
Κινητήρια δύναμη της ιστορίας είναι, δηλαδή η αδιάκοπη σύγκρουση ανάμεσα

.....

Φρίντριχ Νίτσε → ο άνθρωπος δεν μπορεί να συλλάβει

Η αξία του ανθρώπου δεν βρίσκεται σ' αυτό, αλλά σ' αυτό

δηλαδή στον

25. Τέχνες και Γράμματα στον κόσμο τον 19^ο αιώνα

Κλασικισμός ή νεοκλασικισμός: θαύμαζε
..... (Νταβίντ, Εγκρ).

Το κίνημα του ρομαντισμού

Κύρια γνωρίσματα: εγκατάλειψη, κυριαρχία
αγάπη, ενδιαφέρον
θρησκευτική αναζήτηση, στροφή, προτεραιότητα του έναντι του
..... και του έναντι της, ελεύθερη διαμόρφωση
.....

Πηγές έμπνευσης:, και
(και η Ελληνική Επανάσταση).

- **Μουσική** (εκπρόσωποι:)
- **Ποίηση** (εκπρόσωποι:)
- **Πεζογραφία** (εκπρόσωποι:
έμπνευση:, ενδιαφέρον για)
- **Ζωγραφική** (εκπρόσωποι:)

Το κίνημα του ρεαλισμού

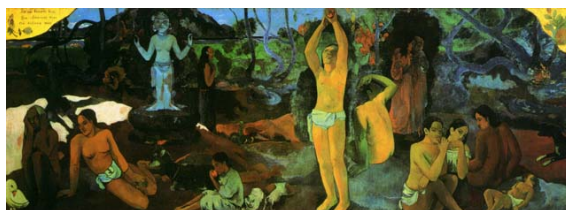
Οικονομικές και κοινωνικές μεταβολές από τη βιομηχανική επανάσταση → υποχώρηση του νεοκλασικισμού και του ρομαντισμού και ανάδυση του ρεαλισμού.

Κύρια γνωρίσματα: πιστή, ενδιαφέρον για
....., για το αληθινό και όχι για το ωραίο.

- **Ζωγραφική**: κύριος
- **Πεζογραφία**: σπουδαία δείγματα ρεαλισμού (εκπρόσωποι:)

Αναζητήσεις στα τέλη του 19^{ου} αιώνα – Ιμπρεσιονισμός

- **Ποίηση** → συμβολισμός:
.....
- **Δραματουργία**: τόνισε την ανάγκη
- **Ζωγραφική** → ιμπρεσιονισμός:
όλο το βάρος έπεφτε,
ιδίως στις
- **Γλυπτική**: επεδίωκε

26. Πνευματική ζωή, Γράμματα και Τέχνες στην Ελλάδα τον 19^ο αιώνα

Κύριες κατευθύνσεις της ελληνικής πνευματικής ζωής

Ελληνική πνευματική ζωή τον 19^ο αι: προσπάθεια οικοδόμησης μιας εθνικής ταυτότητας κοινής για ολόκληρο τον ελληνισμό.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Γερμανός ιστορικός Φαλμεράιερ: υποστήριξε ότι

Σπυρίδων Ζαμπέλιος & Κωνσταντίνος Παπαρρηγόπουλος: υποστήριξαν ότι και στράφηκαν

Έτσι η ελληνική ιστορία →

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Μελέτη (Νικόλαος Πολίτης)

Πανεπιστήμιο → έπρεπε εκτός των άλλων να εμψύσει

Αίτημα για ενιαία, καθομιλουμένη γλώσσα ➔ κίνημα του δημοτικισμού: συστηματική προσπάθεια

..... (Ι. Ψυχάρης).

Γράμματα

Ο Διονύσιος Σολωμός και η Επτανησιακή Σχολή

Διονύσιος Σολωμός → (..... από Νικ. Μάντζαρο)

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον

Οι Φαναριώτες και η Παλαιά Αθηναϊκή Σχολή (1830-1880)

Γράφουν, αλλά δεν ξεπερνούν

Η Νέα Αθηναϊκή Σχολή και η γενιά του 1880

Άρχισαν να απορρίπτουν και να στρέφονται

..... (Ποίηση:, Πεζογραφία:)

Τέχνες

Η ζωγραφική και η γλυπτική

Ήταν επηρεασμένες από

Ν. Λύτρας →

Κ. Βολανάκης →

Ν. Γύζης →

Γιαννούλης Χαλεπάς (γλύπτης)

Η αρχιτεκτονική

Κατά την οθωνική περίοδο τα μεγάλα κτίρια σχεδιάστηκαν

Χριστιανός Χάνσεν:

Θεόφιλος Χάνσεν:

Φρειδερίκος φον Γκέρτνερ:

Ερνέστος Τσίλερ:

Σταμάτης Κλεάνθης & Εδουάρδος Σάουμπερτ:

Λύσανδρος Κανταντζόγλου:

Νεοκλασικό σπίτι (τέλη 19^{ου} αι):

27. Το κίνημα στο Γουδί (1909)

Τελευταία δεκαετία του 19^{ου} αι: η Ελλάδα αντιμετώπιζε

Αρχές 20^{ου} αι:

Αδυναμία της πολιτικής ηγεσίας

→ &

Διαρκής μείωση του κύρους (παρεμβάσεις

Μάιος 1909: ίδρυση, μιας οργάνωσης

Δυσφορούσαν τόσο

όσο

15 Αυγούστου 1909 (Συν/χης Νικ. Ζορμπάς):

Η κυβέρνηση αναγκάστηκε

Οι κινηματίες

ΑΙΤΗΜΑΤΑ του ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

- (και απομάκρυνση των πριγκίπων από το στράτευμα – προϋπόθεση για και

- γενικότερα αιτήματα που αφορούσαν σε μεταρρυθμίσεις

Υιοθέτηση των αιτημάτων από την ελληνική κοινωνία → έκρηξη

τα οποία στρέφονταν και συνοψίζονταν στο αίτημα

14 Σεπτεμβρίου 1909: ο λαός της Αθήνας εξέφρασε

με ένα εντυπωσιακό συλλαλητήριο που οργανώθηκε από

Αμοιβαία καχυποψία μεταξύ κυβέρνησης Μαυρομιχάλη και βασιλιά Γεωργίου → η ηγεσία του Συνδέσμου κάλεσε στην Αθήνα

28. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος πρωθυπουργός: η βενιζελική πολιτική τής περιόδου 1910-1912.

Μετά το κίνημα του 1909 → πρόσκληση

και

Αντίδραση Βενιζέλου:

Στάση απέναντι στη μοναρχία:

.....

Στρατιωτικός Σύνδεσμος – βασιλιάς – κόμματα – Βενιζέλος → συμφωνία

.....

Μετά από δύο εκλογικές αναμετρήσεις

Αναθεωρημένο **σύνταγμα του 1911**:

- ▷
- ▷
- ▷
- ▷
- ▷

Καταλυτικό ρόλο:

Ένοπλες Δυνάμεις. Ο Βενιζέλος:

- ▷ ασχολήθηκε
- ▷ φρόντισε
- ▷ επεδίωξε

Επαναφορά του στην

Εκτίμηση του Βενιζέλου ότι

.....

Εκλογές Μαρτίου 1912:

Μεγάλο μέρος της ελληνικής κοινωνίας φάνηκε να πιστεύει

.....

Η ριζικότερη πολιτική ανανέωση:

29. Οι βαλκανικοί πόλεμοι

Τα αίτια

Επικράτηση Νεοτούρκων → κύριος στόχος:

→ διώξεις σε βάρος

→ οι γειτονικοί λαοί (Έλληνες, Βούλγαροι, Σέρβοι) επεδίωκαν

και

Ανάμειξη των Δυνάμεων (Γερμανία, Ιταλία, Αυστροουγγαρία, Αγγλία, Γαλλία, Ρωσία)

Προς τη σύγκρουση – Οι βαλκανικές συμμαχίες

Ο Βενιζέλος αρχικά:

(διότι η Ελλάδα

την άνοιξη του 1911 υιοθέτησε

→ άνοιξη του 1912:

Ο Α΄ βαλκανικός πόλεμος (Οκτώβριος 1912 – Μάιος 1913)

Οι Βαλκάνιοι σύμμαχοι (Οκτώβριος 1912) απαίτησαν από τον σουλτάνο

..... και να προχωρήσει σε

Αφορμή του πολέμου: η απροθυμία του σουλτάνου

Ο ελληνικός στρατός:

Τα σερβικά στρατεύματα:

Οι βουλγαρικές δυνάμεις:

Ενδεχόμενο κατάληψης της Θεσσαλονίκης από βουλγαρικές δυνάμεις →

..... → 26 Οκτωβρίου 1912:

22 Φεβρουαρίου 1913:

Ο ελληνικός στόλος (Παύλος Κουντουριώτης):

Η συνθήκη του Λονδίνου (17 Μαΐου 1913)

Η Οθωμανική αυτοκρατορία υποχρεώθηκε

Το κλίμα ευφορίας ήρθε να ταραξεί

→ άνοδος στο θρόνο.

Ο Β΄ βαλκανικός πόλεμος (Ιούνιος-Ιούλιος 1913)

Η συνθήκη του Λονδίνου άφησε

Η Μακεδονία ελεγχόταν από τον ελληνικό στρατό, αλλά

Συμμαχία & εναντίον

Μέσα Ιουνίου 1913: ο βουλγαρικός στρατός

Ο ελληνικός στρατός κατέλαβε

Οι Σέρβοι:

Οι Ρουμάνοι:

Οι Τούρκοι:

30. Η Ελλάδα και τα Βαλκάνια αμέσως μετά τους βαλκανικούς πολέμους

Συνθήκη του Βουκουρεστίου (28 Ιουλίου 1913)

Ελλάδα:

.....

.....

Νέες Χώρες - Παλαιά Ελλάδα

Σε 10 μόλις μήνες → διπλασιασμός &

Σερβία:

Βουλγαρία:

Οθωμανική Αυτοκρατορία:

Δωδεκάνησα:

Πρωτόκολλο της Φλωρεντίας (4 Δεκεμβρίου 1913)

Β. Ήπειρος:

Νέες Χώρες: διέθεταν

Το ελληνικό κράτος: ανέλαβε

Οι μουσουλμανικοί και σλαβικοί πληθυσμοί και η ισχυρή εβραϊκή κοινότητα της Θεσσαλονίκης: αντιμετώπισαν

.....

Εσωτερική πολιτική

- ▷ συνεχίστηκαν
- ▷ αναγνωρίστηκαν
- ▷ θεσπίστηκε
- ▷ καθιερώθηκε
- ▷ ιδρύθηκαν

Εξωτερική πολιτική

- ▷ άρνηση
 - ▷ κατοχή
 - ▷ ύπαρξη
-

31. Τα αίτια, η έκρηξη και τα μέτωπα του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου

Τα αίτια

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Η αφορμή

.....

.....

.....

.....

.....

Τα αντίπαλα στρατόπεδα - Συμμαχίες και ανακατατάξεις

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Η καμπή του 1917

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Το τέλος του πολέμου και ο απολογισμός του

.....

.....

.....

.....

.....

32. Η Ελλάδα στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο – Ο Εθνικός Διχασμός

Η θέση του Βενιζέλου

Για την έκβαση του πολέμου:

Για τη στάση της Ελλάδας:

Υποστήριξη από:

Η θέση του Κωνσταντίνου

Για τη στάση της Ελλάδας:

Υποστήριξη από:

Η σύγκρουση Βενιζέλου – Κωνσταντίνου

Επιχείρηση της Αντάντ στον Ελλήσποντο (Φεβρουάριος 1915) → άποψη Βενιζέλου:

Άρνηση Κωνσταντίνου → → (Μάιος 1915) → νικητής ο
..... → κήρυξη επιστράτευσης.

Διαφωνία Κωνσταντίνου → → (Δεκέμβριος 1915) →
αποχή των → κυβέρνηση πιστή

Η εμπλοκή της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο

Κινήσεις της Αντάντ:

Σερβική κατάρρευση:

Εισβολή γερμανικών και βουλγαρικών στρατευμάτων:

Η στάση των ελληνικών δυνάμεων - το Δ΄ Σώμα Στρατού:

Οι Επίστρατοι και το κίνημα της Εθνικής Άμυνας

Η Αντάντ απαιτείσε από τον βασιλιά (Ιούνιος 1916)

→ οι έφεδροι που απολύονταν

→ Επίστρατοι (.....)

Παράλληλα, η οργάνωση Εθνική Άμυνα →

Προσωρινή κυβέρνηση της Θεσσαλονίκης από και

Ο Εθνικός Διχασμός

Συνεχής κλιμάκωση της πολιτικής κρίσης → διαμόρφωση (καλοκαίρι 1916) δύο

α) (Κωνσταντίνος) και β) (Βενιζέλος).

Η πρώτη εμφύλια σύγκρουση στην Ελλάδα του 20^{ου} αι.

Η δυναμική επέμβαση της Αντάντ και η έξωση του Κωνσταντίνου

Αντάντ: κατάληψη → επιβολή → απομάκρυνση

Η ανάληψη της εξουσίας από τον Βενιζέλο

Ο Βενιζέλος στην Αθήνα → σχηματισμός → κήρυξη

Επαναφορά της Βουλής (του Μαΐου 1915) (.....)

Απόλυση

Απομάκρυνση

33. Η ρωσική επανάσταση

Η κρίση του τσαρικού καθεστώτος

Σύσταση πληθυσμού:

Μεγάλοι γαιοκτήμονες: Μικροκαλλιεργητές:

Συχνές εξεγέρσεις – αίτημα για

Εργάτες: → εργατικές εξεγέρσεις

Κλιμάκωση της κοινωνικής έντασης:

Επανάσταση 1905 → ο τσάρος Νικόλαος Β΄ (.....) → μοναρχία

Α΄ παγκόσμιος πόλεμος →

Η αστική επανάσταση του Φεβρουαρίου 1917

Επανάσταση Φεβρουαρίου 1917 → προσωρινή κυβέρνηση → επικράτησαν οι

Σοβιέτ:

Ο τσάρος:

Η προσωρινή κυβέρνηση:

- ▷ αναγνώρισε
- ▷ νομιμοποίησε
- ▷ προετοίμασε
- ▷ αρνήθηκε
- ▷ αρνήθηκε

ενίσχυση της λαϊκής δυσάρεσκειας.

Θέσεις των μπολσεβίκων (Λένιν):

- ▷ κατάργηση
- ▷ η εξουσία
- ▷ η γη
- ▷ η Ρωσία

Επανάσταση των μπολσεβίκων στην Πετρούπολη (25-26 Οκτωβρίου 1917) – οκτωβριανή επανάσταση

Η νέα επαναστατική κυβέρνηση:

- ▷ έθεσε υπό τον έλεγχό της
- ▷ ανέθεσε τη διοίκηση των εργοστασίων και των μεγάλων αγροκτημάτων
- ▷ αναγνώρισε το στις διάφορες εθνότητες της χώρας

Συνθήκη Μπρεστ-Λιτόφσκ (με τη Γερμανία – 3 Μαρτίου 1918): η Ρωσία

Ο εμφύλιος πόλεμος και η ξένη επέμβαση

Εμφύλιος πόλεμος: –

Αντάντ: υποστήριξη προς → επικράτηση (1921)

Η ίδρυση της Σοβιετικής Ένωσης

Μορφή ομοσπονδίας. Το πρώτο του κόσμου.

Η επίδραση της οκτωβριανής επανάστασης στην Ευρώπη

Ίδρυση της Γ΄ Διεθνούς ή Κομμουνιστικής Διεθνούς ή Κομιντέρν (Μόσχα, 1919) → ενίσχυση της κινητικότητας

Γερμανία – Ουγγαρία:

Χώρες της Αντάντ: μεγάλες απεργίες – δημιουργία των πρώτων

Ελλάδα: δημιουργία του

34. Η λήξη του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου και οι μεταπολεμικές ρυθμίσεις

Τέλος Α΄ Παγκοσμίου πολέμου → συνέδριο της Ειρήνης / του Παρισιού (Ιανουάριος 1919 – Ιανουάριος 1920)

Δεν κλήθηκαν:

Κύριες κατευθύνσεις του συνεδρίου:

- ▷ ανάγκη αναδιαμόρφωσης
- ▷ επιδίωξη της Γαλλίας
- ▷ επιθυμία των δυνάμεων
- ▷ αρχή (Ουίλσον), δηλαδή αναγνωριζόταν σε κάθε λαό το δικαίωμα

Συνθήκη των Βερσαλιών (Ιούνιος 1919) – η Γερμανία υποχρεωνόταν:

- ▷ να παραχωρήσει εδάφη της
- ▷ να αναγνωρίσει
- ▷ να πληρώσει
- ▷ να εγκαταλείψει
- ▷ να εγκαταλείψει
- ▷ να περιορίσει στο ελάχιστο

Συνθήκη του Αγίου Γερμανού (Σεπτέμβριος 1919) – η Αυστροουγγαρία υποχρεωνόταν:

- ▷ να αναγνωρίσει την ανεξαρτησία
 - ▷ να παραχωρήσει
- ⇒ Διάλυση της

Συνθήκη του Νεϊγύ (Νοέμβριος 1919) – η Βουλγαρία υποχρεωνόταν:

- ▷ να δώσει στην Ελλάδα
 - ▷ να παραχωρήσει εδάφη
- Αμοιβαία ανταλλαγή πληθυσμών μεταξύ &

Συνθήκη του Τριανόν (Ιούνιος 1920) – η Ουγγαρία υποχρεώθηκε:

- ▷ να παραχωρήσει εδάφη

Συνθήκη των Σεβρών (28 Ιουλίου / 10 Αυγούστου 1920) – η Οθωμανική αυτοκρατορία υποχρεωνόταν:

- ▷ να παραχωρήσει
 - ▷ να παραχωρήσει
 - ▷ να αναγνωρίσει επίσημα
- Κουρδιστάν και Αρμενία →
- Ίμβρος, Τένεδος, Θράκη →
- Δωδεκάνησα (εκτός Ρόδου) →

Η Αντάντ ανέθετε στην Ελλάδα

Στη συνέχεια

Στενά του Βοσπόρου:

⇒ Διάλυση της

Κοινωνία των Εθνών (ΚτΕ):

Διαλυτικά στοιχεία: α)
β)

35. Οι διεκδικήσεις της Αντάντ και της Ελλάδας στην Οθωμανική αυτοκρατορία

Οκτώβριος 1918. Σουλτάνος → συνθηκολόγηση. Αντάντ →

Ελληνικές δυνάμεις → συμμετοχή

Ελ. Βενιζέλος: α) αποστολή
διεκδικήσεις:
β) αποστολή

Η Βρετανία υποστήριζε τα ελληνικά αιτήματα, διότι: η σύμμαχος Ελλάδα στη Μικρά Ασία

Απρίλιος 1919: συμβούλιο του Παρισιού →

2 Μαΐου 1919:

Οι Έλληνες της Μικράς Ασίας:

Οι Τούρκοι:

Επεισόδια με νεκρούς και τραυματίες

Οι Ιταλοί:
 υποκίνηση

36. Ο Ελληνισμός της δυτικής Μικράς Ασίας και του Πόντου

Ο Ελληνισμός της δυτικής Μικράς Ασίας

Χάτι Χουμαγιούν + θετικές οικονομικές προοπτικές →

Οι ελληνορθόδοξες κοινότητες ήταν και και είχαν
Επικεφαλής:

Ελληνική πλειοψηφία: Σημαντική παρουσία:

Κύρια ασχολία:

Σμύρνη: πολλές ελληνικές επιχειρήσεις,,,

Ο Ελληνισμός του Πόντου

Ακμάζουσες ελληνορθόδοξες κοινότητες. Κύριες ασχολίες: &

Μεγάλα εμπορικά κέντρα:

Οι διωγμοί του μικρασιατικού ελληνισμού

επικράτηση Νεοτούρκων → ενίσχυση τουρκικού εθνικισμού

ισχυρά γερμανικά συμφέροντα → κυρίαρχη θέση στην οθωμανική οικονομία

εκτοπισμός

οργάνωση ταγμάτων εργασίας

 Συστηματικοί

 Εξόντωση

Η κίνηση αυτονομίησης στον Πόντο

Τέλη Α' Παγκοσμίου πολέμου:

Ιανουάριος 1920: (συνθήκη των Σεβρών).

37. Το τουρκικό εθνικό κίνημα

Ήττα της Οθωμανικής αυτοκρατορίας + στρατεύματα της Αντάντ σε διάφορες περιοχές της → αισθήματα
..... →
Αρκετοί αξιωματικοί:
Μουσταφά Κεμάλ (1881-1938) → οργάνωση στην
ΣΚΟΠΟΣ:
.....
Συνέδριο στο Ερζερούμ (καλοκαίρι 1919) – Συνέδριο στη Σεβάστεια (φθινόπωρο 1919): αντιπρόσωποι
.....
Αποδοχή των Ανάδειξη του Κεμάλ ως
Εθνική διακήρυξη, δηλ.
Την ίδια στιγμή, ο Σουλτάνος και οι Δυνάμεις
.....
Τέλη 1919: έδρα του εθνικού κινήματος
Γενικές εκλογές για την οθωμανική Βουλή (στην Κων/πολη) →
→ αποδοχή → **Εθνικό Συμβόλαιο** (Ιανουάριος 1920).
Αντίδραση Βρετανίας:
Απάντηση Κεμάλ: (Άγκυρα)
 ψηφίση νέου συντάγματος:
 > ονομασία χώρας
 > κατάργηση
 > θέσπιση
 > άσκηση της νομοθετικής εξουσίας από
Ανάδειξη του Κεμάλ σε
Νοέμβριος 1920: διάλυση του
 στροφή προς
Αναπόφευκτη η σύγκρουση μεταξύ & στρατού.

**800,000 ARMENIANS
COUNTED DESTROYED**

Viscount Bryce Tells House of
Lords That is the Probable
Number of Turks' Victims.

10,000 DROWNED AT ONCE

Peers Are Told How Entire Chris-
tian Population of Trebizond
Was Wiped Out.

38. Ο μικρασιατικός πόλεμος (1919-1922)

Η ελληνική διοίκηση της Μικράς Ασίας

Απόβαση ελληνικού στρατού → στη Σμύρνη.

Επικεφαλής:

Με εντολή:

Οι ελληνικές αρχές: σημαντικό έργο στην, την, την και ιδίως στην

Οι επιχειρήσεις του ελληνικού στρατού έως το καλοκαίρι του 1920

Συνέδριο του Παρισιού → άδεια επέκτασης

Ελληνικός στρατός: κατάληψη (άνοιξη 1920), (καλοκαίρι 1920)

Η απόρριψη της συνθήκης των Σεβρών από το τουρκικό κίνημα αντίστασης

Απόλυτη απόρριψη της συνθήκης των Σεβρών + ενίσχυση του τουρκικού εθνικού κινήματος αντίστασης → οι σύμμαχοι

Οι εκλογές του 1920 και η επάνοδος του Κωνσταντίνου

Βενιζέλος:

Των Δραγούμης:

⇒ προκήρυξη

▷ ένα σημαντικό τμήμα της ελληνικής κοινωνίας

▷ μια αντιβενιζελική συμμαχία (Δημ. Γούναρης) υποσχόταν

▷ ο αιφνίδιος θάνατος Αλεξάνδρου

} Ήττα
(Νοέμβριος 1920)

Βενιζέλος →

Η φιλοβασιλική κυβέρνηση →

⇒ επάνοδος (Δεκέμβριος 1920)

Διπλωματικές επιτυχίες του τουρκικού κινήματος αντίστασης

Επιστροφή Κωνσταντίνου → πρόφαση

Κεμάλ → συμφωνίες συνεργασίας με
με αντάλλαγμα

Οι εξελίξεις έως τον Αύγουστο του 1922

Κωνσταντίνος + νέα πολιτική ηγεσία → πίστευαν ότι

⇒ συνέχιση του πολέμου.

Καλοκαίρι 1921:

Αντιστροφή των όρων:

Κεμάλ: (ενισχυμένος)

Αθήνα: και

13 Αυγούστου 1922 →

27 Αυγούστου 1922 → είσοδος

- ⇒
- ▷ η Σμύρνη παραδόθηκε στις φλόγες
 - ▷ οι Έλληνες και Αρμένιοι
 - ▷ το τέλος → προσφυγιά.

39. Εξελίξεις σε Ελλάδα και Τουρκία μετά τον μικρασιατικό πόλεμο

Ελλάδα: το κίνημα του 1922

Σεπτέμβριος 1922 → κίνημα στη Χίο και στη Μυτιλήνη. Αξίωσαν:

- ▷ παραίτηση
- ▷ διάλυση
- ▷ σχηματισμό
- ▷ ενίσχυση

Ν. Πλαστήρας – Στ. Γονατάς + αξιωματικοί και στρατιώτες → →

Κωνσταντίντος: Βασιλιάς ανέλαβε ο

Η ανακωχή των Μουδανιών

Αρχικά η επαναστατική κυβέρνηση αναδιοργάνωσε

Τελικά όμως

που προέβλεπε

Ελλάδα: η «δίκη των έξι»

Επαναστατική κυβέρνηση → έκτακτο προκειμένου να

για την ήττα στη Μ. Ασία. Παραπέμφθηκαν κορυφαία στελέχη της

Η συνθήκη της Λοζάνης (1923)

Έναρξη διαβουλεύσεων (Λοζάνη Ελβετίας). Εκπρόσωπος της Ελλάδας:

24 Ιουλίου 1923 → υπογραφή συνθήκης, η οποία προέβλεπε:

- ▷ επισημοποίηση
- ▷ παραχώρηση
- ▷ σύμβαση
- ▷
- ▷
- ▷

Κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα

Επείγοντα και σοβαρά προβλήματα:

- ▷ ραγδαία επιδείνωση
- ▷ κατακόρυφη πτώση
- ▷ επείγουσα ανάγκη

Επιτακτική

+

Γενική ανάγκη αύξησης

Απαλλοτρίωση και διανομή

Εργατικά αιτήματα για αυξήσεις αποδοχών (καλοκαίρι 1923) →

Υιοθέτηση

Κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις στην Τουρκία

Μουσταφά Κεμάλ → πρόεδρος της →

Θέλησε να μετατρέψει την Τουρκία σε σύγχρονο κράτος δυτικού τύπου:

- ▷ προσπάθησε να οργανώσει
- ▷ αντικατέστησε το
- ▷ κατάργησε και παραχώρησε δικαίωμα ψήφου
- ▷ απαγόρευσε
- ▷ επέβαλε

40. Τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, η παγκόσμια οικονομική κρίση του 1929 και η Μεγάλη Ύφεση

Τα αποτελέσματα του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου

Η Ευρώπη βγήκε από τον πόλεμο υλικά και ηθικά καταρρακωμένη. Τα ορατά αποτελέσματα:

Οικονομικό επίπεδο

Η Μ. Βρετανία και η Γαλλία

Οι Η.Π.Α.

Κοινωνικό επίπεδο

Ο μεγάλος χαμένος: μεσαία στρώματα (.....,,)

Γυναίκες: + απέκτησαν

Πολιτικό επίπεδο

Η μεταπολεμική Ευρώπη

Πολλοί από τους πολεμιστές που είχαν έρθει από τις αποικίες

→ ενίσχυση κινημάτων

Δημιουργήθηκε το πρώτο που συνιστούσε ένα εναλλακτικό

Ο πόλεμος έπληξε το κύρος του

(σφοδρή κριτική από και)

Η κατάσταση στην Ευρώπη κατά τη δεκαετία του 1920

Αρχικά:

Αργότερα:

Συνθήκες του Λοκάρνο (1925):

Σύμφωνο Κέλογκ-Μπριάν (1928):

Η έκρηξη της οικονομικής κρίσης του 1929

Οικονομική ευημερία → «οικονομικό θαύμα» των Η.Π.Α. → διπλασιασμός της

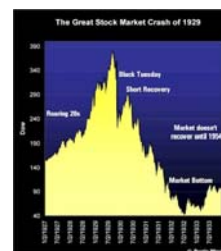
και του (1921-1929) → γενικότερη αισιοδοξία → συνεχής

Φθινόπωρο 1929: μεγάλοι επενδυτές άρχισαν → πανικός

→ γενική

(Πέμπτη 24 Οκτωβρίου 1929 – «Μαύρη Πέμπτη»)

Κραχ: η αρχή μιας οικονομικής κρίσης που

Συγκεκριμένα: έκλεισαν καταστράφηκαν

έμειναν άνεργοι

→ η οικονομία των Η.Π.Α. (1931)

Μεγάλες επιχειρήσεις που άντεζαν την κρίση

→ δημιουργία

Η επέκταση της κρίσης – Η Μεγάλη Ύφεση

Επέκταση της κρίσης και → αμερικανικές τράπεζες

→ κλονισμός (Γερμανία, Βρετανία)

Μεγάλη Ύφεση:

40. Τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, η παγκόσμια οικονομική κρίση του 1929 και η Μεγάλη Ύφεση

Τα αποτελέσματα του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου

Η Ευρώπη βγήκε από τον πόλεμο υλικά και ηθικά καταρρακωμένη. Τα ορατά αποτελέσματα:

Οικονομικό επίπεδο

Η Μ. Βρετανία και η Γαλλία

Οι Η.Π.Α.

Κοινωνικό επίπεδο

Ο μεγάλος χαμένος: μεσαία στρώματα (.....,,)

Γυναίκες: + απέκτησαν

Πολιτικό επίπεδο

Η μεταπολεμική Ευρώπη

Πολλοί από τους πολεμιστές που είχαν έρθει από τις αποικίες

→ ενίσχυση κινημάτων

Δημιουργήθηκε το πρώτο που συνιστούσε ένα εναλλακτικό

Ο πόλεμος έπληξε το κύρος του

(σφοδρή κριτική από και)

Η κατάσταση στην Ευρώπη κατά τη δεκαετία του 1920

Αρχικά:

Αργότερα:

Συνθήκες του Λοκάρνο (1925):

Σύμφωνο Κέλογκ-Μπριάν (1928):

Η έκρηξη της οικονομικής κρίσης του 1929

Οικονομική ευημερία → «οικονομικό θαύμα» των Η.Π.Α. → διπλασιασμός της

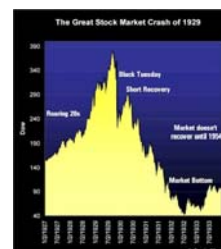
και του (1921-1929) → γενικότερη αισιοδοξία → συνεχής

Φθινόπωρο 1929: μεγάλοι επενδυτές άρχισαν → πανικός

→ γενική

(Πέμπτη 24 Οκτωβρίου 1929 – «Μαύρη Πέμπτη»)

Κραχ: η αρχή μιας οικονομικής κρίσης που

Συγκεκριμένα: έκλεισαν καταστράφηκαν

έμειναν άνεργοι

→ η οικονομία των Η.Π.Α. (1931)

Μεγάλες επιχειρήσεις που άντεζαν την κρίση

→ δημιουργία

Η επέκταση της κρίσης – Η Μεγάλη Ύφεση

Επέκταση της κρίσης και → αμερικανικές τράπεζες

→ κλονισμός (Γερμανία, Βρετανία)

Μεγάλη Ύφεση:

41. Κοινωνικές διαστάσεις της κρίσης του 1929

Η κρίση του 1929 επηρέασε όλες τις κοινωνίες του δυτικού κόσμου.

Ένα τμήμα των ανώτερων τάξεων εξαγοράζοντας

Αγρότες:

Βιομηχανικοί εργάτες και εμποροϋπάλληλοι:

Μικρομεσαίοι επιχειρηματίες:

Δημόσιοι υπάλληλοι:

Ειδικά στις Η.Π.Α.: άνθρωποι έμειναν άνεργοι, τράπεζες πτώχευσαν,
..... μικρομεσαίες επιχειρήσεις έκλεισαν, γεωργούς έχασε την περιουσία του και
..... άνθρωποι αυτοκτόνησαν.

Οι κυβερνήσεις στη Δύση αναζήτησαν τρόπους υπέρβασης της κρίσης.

Όλο και πιο πολλοί πίστευαν ότι

Φραγκλίνος Ρούζβελτ: (new deal)

πίστευε

Έτσι οι άνεργοι

➡ ανάθεση

Η οικονομική κατάσταση στις Η.Π.Α.

Η πολιτική του new deal βρήκε σύντομα

➡ ως ένα βαθμό «διευθυνόμενη οικονομία»

Ιδιαίτερες περιπτώσεις:

Ιταλία (.....) και Γερμανία (.....): ακολούθησαν

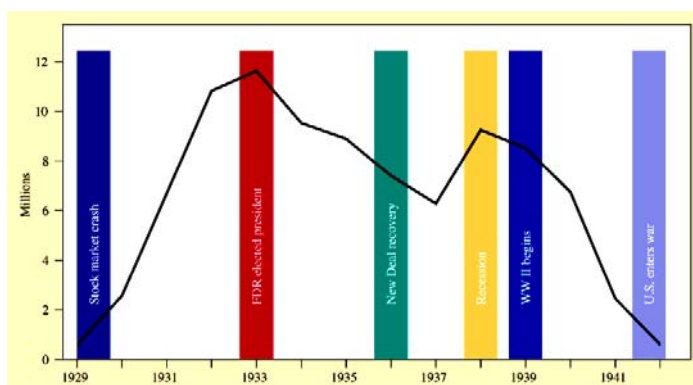
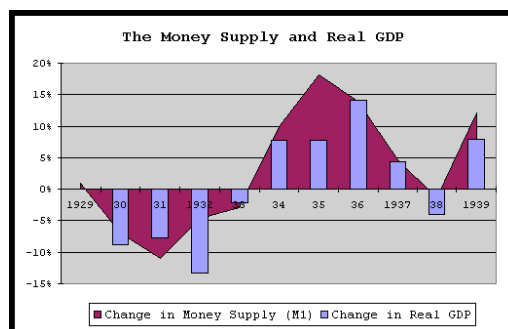
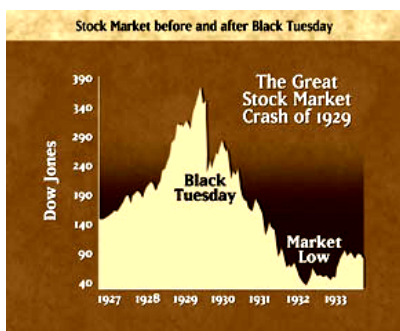

Figure 24.1 Unemployment, 1929–1942

42. Πολιτικές διαστάσεις της κρίσης του 1929

Πολλοί άνθρωποι αμφισβήτησαν τη δυνατότητα των φιλελεύθερων δημοκρατιών να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα.

Εμφανίστηκαν δύο διαμετρικά αντίθετες προτάσεις: -

Η Σοβιετική Ένωση την εποχή του Στάλιν

Θάνατος Λένιν (1924) → ηγέτης ο (1953) → αυστηρά ελεγχόμενη

με έμφαση → η Σοβιετική Ένωση

(χρησιμοποιήθηκαν συχνά βίαιες μέθοδοι:)

Συγκέντρωση των εξουσιών

Οι πιθανοί υπονομευτές του καθεστώτος

Το κομμουνιστικό κόμμα μετατράπηκε σιγά-σιγά

..... (σταλινισμός)

Ο φασισμός στην Ιταλία

Οξυτάτη οικονομική και κοινωνική κρίση → ίδρυση του

(1921, Μουσολίνι) → προσπάθεια προσέλκυσης, τρομοκρατία/δολοφονίες

..... και προπαγάνδα.

Τέλη Οκτωβρίου 1922: ο Μουσολίνι και → πορεία προς τη Ρώμη

Βασιλιάς → → (τέλη 1926)

Φασιστικό κράτος → ολοκληρωτισμός. Επικεφαλής (.....). Το μόνο νόμιμο κόμμα ήταν το

..... Οι πιο επικίνδυνοι πολιτικοί

Ιδιαίτερη έμφαση:

Επαγγελματικές οργανώσεις και εργατικά συνδικάτα:

Προπαγάνδα: μέσω

Ο ναζισμός στη Γερμανία

Διάφορες οργανώσεις υποστήριζαν την αντικατάσταση της δημοκρατίας από μια «Νέα Τάξη», όπου οι Γερμανοί θα είχαν την πιο σεβαστή θέση.

Ίδρυση του (1919)

Κέρδιζε οπαδούς από

Μερίδα ισχυρών Γερμανών κεφαλαιούχων αποφάσισε

για να αντιμετωπίσει

Εκλογές 1932: Ιανουάριος 1933:

Λίγο αργότερα η γερμανική Βουλή (Ράιχσταγκ) έθεσε εκτός νόμου

και παραχώρησε στον Χίτλερ

→ ο Χίτλερ έγινε και ονομάστηκε

Διάλυση όλων των άλλων, χειραγώγηση και προπαγάνδα.

Δημόσια καύση, διωγμοί

και επιθετική ρατσιστική πολιτική (εναντίον)

Φασισμός και δημοκρατία στην υπόλοιπη Ευρώπη

Επιβολή καθεστώτων φασιστικού τύπου σε

.....

Αντίδραση: δημιουργία

43. Η Ελλάδα του Μεσοπολέμου. Η δικτατορία της 4^{ης} Αυγούστου 1936

Η Β' Ελληνική Δημοκρατία

Μετά τον μικρασιατικό πόλεμο τέθηκε ξανά το ζήτημα

Ο πρωθυπουργός πρότεινε

25 Μαρτίου 1924: η Βουλή →

Η περίοδος 1924-1928

Το νέο πολίτευμα ήταν ευάλωτο Για μεγάλο διάστημα επικρατούσε

Το 1918 ιδρύθηκε η →

και το

1925: ο (φιλόδοξος αξιωματικός) επέβαλε

Σύντομα ανατροπή του από

Η βενιζελική τετραετία 1928-1932

Εκλογές 1928: νικητής (Ελ. Βενιζέλος)

Κύριοι άξονες του προγράμματός του:

.....
εκπαιδευτική μεταρρύθμιση (.....)
.....)

εξωτερική πολιτική:

Το Λαϊκό κόμμα στην εξουσία (1933) – Το κίνημα του 1935 και η παλινόρθωση της βασιλείας

5 Μαρτίου 1933: ανάληψη της εξουσίας από (Λαϊκό κόμμα)

Αργότερα ο Κονδύλης ανέτρεψε τον Τσαλδάρη,

..... (Νοέμβριος 1935).

Μετά την παλινόρθωση

Μετά την επιστροφή του στην Ελλάδα, ο Γεώργιος Β' παραμέρισε και διόρισε πρωθυπουργό

..... Ο Γεώργιος Β' και ο Μεταξάς, επικαλούμενοι

κήρυξαν (4 Αυγούστου 1936).

Ο Μεταξάς, παρ' ότι ρύθμισε και λειτούργησε

δεν απέκτησε ποτέ

Ο Βενιζέλος στην πρωθυπουργία

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ
6 Οκτωβρίου 1910 έως 25 Φεβρουαρίου 1915	4 χρόνια και 5 μήνες
16 Ιουνίου 1917 έως 4 Νοεμβρίου 1920	3 χρόνια και 4 μήνες
11 Ιανουαρίου 1924 έως 6 Φεβρουαρίου 1924	26 Ημέρες
4 Ιουλίου 1928 έως 26 Μαΐου 1932	3 χρόνια και 1 μήνας
5 Ιουνίου 1932 έως 4 Νοεμβρίου 1932	5 μήνες
16 Ιανουαρίου 1933 έως 6 Μαρτίου 1933	1,5 μήνες

44. Το προσφυγικό ζήτημα στην Ελλάδα κατά τον Μεσοπόλεμο

Ελληνικό Κράτος → Κοινωνία των Εθνών (ΚτΕ) → &
..... (ΕΑΠ- 1923-1930): αποκατάσταση προσφύγων

750.000 πρόσφυγες σε Μακεδονία & Θράκη, διότι: α)
β)

Πόλεις: η αποκατάσταση των προσφύγων έργο → δημιουργία

Πλούσιοι πρόσφυγες – φτωχοί πρόσφυγες

Προβλήματα: αρνητική η στάση απέναντι, επειδή:

- ▷ πήραν
- ▷ πρόσφεραν
- ▷ στη συντριπτική πλειοψηφία ήταν
- ▷ πολλοί γηγενείς τους θεωρούσαν

Η άφιξη των προσφύγων σφράγισε τη νεοελληνική κοινωνία.

Πολιτικό επίπεδο

Εγκατάλειψη

Εγκατάσταση προσφύγων σε Μακεδονία & Θράκη →

Οικονομικό επίπεδο

Αναζωογόνηση (αξιοποίηση)

Νέες δυνατότητες (αρκετοί διέπρεψαν).

Κοινωνικό επίπεδο

Οι πρόσφυγες έφεραν:

Γράμματα και Τέχνες

Νέα πνοή (σημαντικοί λογοτέχνες:)

45. Τα προμηνύματα και τα αίτια του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου

Τα προμηνύματα του πολέμου

Ιαπωνία → (1931)

Χιτλερική Γερμανία → (1934) & (1935)

Φασιστική Ιταλία → (1936) & (1936)

Στάση της ΚτΕ:

Γερμανία (1936): παραβίαση και κατάληψη

Γερμανία & Ιταλία (1936): συμμετοχή
βοηθώντας

Σύσταση του

Υπογραφή του (Γερμανία, Ιταλία, Ιαπωνία) εναντίον του

Γερμανία (1938): κατάληψη και ενσωμάτωση – απειλή προς

Βρετανία & Γαλλία: πολιτική (υποχώρησης)

29-30 Σεπτεμβρίου 1938: (Τσάμπερλαιν, Νταλαντιέ, Χίτλερ, Μουσολίνι)

με αυτή η Βρετανία και η Γαλλία αποδέχονταν

στη Γερμανία.

Χίτλερ → διάλυση : η Βοημία προσαρτήθηκε
και η Σλοβακία έγινε

Ιαπωνία: πόλεμος εναντίον (1937)

Ιταλία: κατάληψη (1939)

Γερμανία: στροφή προς Ο Χίτλερ απαίτησε

Βρετανία & Γαλλία:

Αποτυχία συνεννόησης Βρετανίας, Γαλλίας & ΕΣΣΔ → ο Χίτλερ υπέγραψε

..... (Ρίμπεντροπ – Μολότοφ)

Σε περίπτωση πολέμου

Αίτια του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου:

- ▷ οι όροι του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου
- ▷ οι συνθήκες ειρήνης
- ▷ η οξυτάτη
- ▷ ο φόβος
- ▷ η αδυναμία

46. Ο Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος

Η αφορμή και η έκρηξη του πολέμου

Γερμανική εισβολή στην Πολωνία (1^η Σεπτεμβρίου 1939) → η Βρετανία & η Γαλλία

Οι επιχειρήσεις στην Ευρώπη, 1939-1941

Ένα μήνα μετά:

Χίτλερ: τακτική του πολέμου-αστραπή → κατάληψη

→ στροφή εναντίον (10 ημέρες) →

Στη Μ. Βρετανία: μαζικοί βομβαρδισμοί (Αύγουστος-Οκτώβριος 1940)

Όμως ο βρετανικός λαός (μάχη της Αγγλίας- Ουίνστον Τσόρτσιλ).

Στα Βαλκάνια: με τη βοήθεια και της Βουλγαρίας κατέλαβαν (Απρίλιος 1941)

Η οργάνωση της κατεχόμενης Ευρώπης

Σύμφωνα με τις αρχές του ναζισμού και τα συμφέροντα της χιτλερικής Γερμανίας:

- ▷ οι οικονομικοί πόροι
- ▷ οι κατεκτημένοι λαοί υπέστησαν
- ▷ αντιμετωπίστηκαν
- ▷ εφαρμόστηκαν διώξεις εναντίον

κινήματα αντίστασης (συχνά ένοπλα).

Η γερμανική επίθεση στη Σοβιετική Ένωση

Ιούνιος 1941: οι γερμανικές δυνάμεις επιτέθηκαν → περίχωρα Λένινγκραντ & Μόσχας

αλλά: ο βαρύς χειμώνας →

Άνοιξη 1942:

Μάχη του Στάλινγκραντ (Σεπτέμβριος 1942-Φεβρουάριος 1943):

→

Η ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΙΤΛΕΡΙΚΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Οι επιχειρήσεις στην Αφρική

Στην Αφρική οι Ιταλοί επιτέθηκαν (ανεπιτυχώς) εναντίον

με στόχο

Γερμανικά και ιταλικά στρατεύματα συγκρούστηκαν

→ επικράτηση

Οι επιχειρήσεις στην Άπω Ανατολή

Κατά τα δύο πρώτα χρόνια οι ΗΠΑ

Μέχρι που

Το τέλος του πολέμου

Οι συμμαχικές δυνάμεις από την Αφρική αποβιβάστηκαν → κατάρρευση του

..... & καθαίρεση του

6 Ιουνίου 1944: συμμαχικές δυνάμεις (αμερ. στρατηγός) πραγματοποίησαν

..... → μέχρι τον Σεπτέμβριο 1944 είχαν απελευθερωθεί

Στα ανατολικά: (Ιούνιος 1944).

Τα γερμανικά στρατεύματα, άρχισαν να υποχωρούν.

Αρχές Μαΐου 1945:

& βρίσκονταν έξω από το Βερολίνο.

Ο Χίτλερ και η Γερμανία

47. Η συμμετοχή της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο

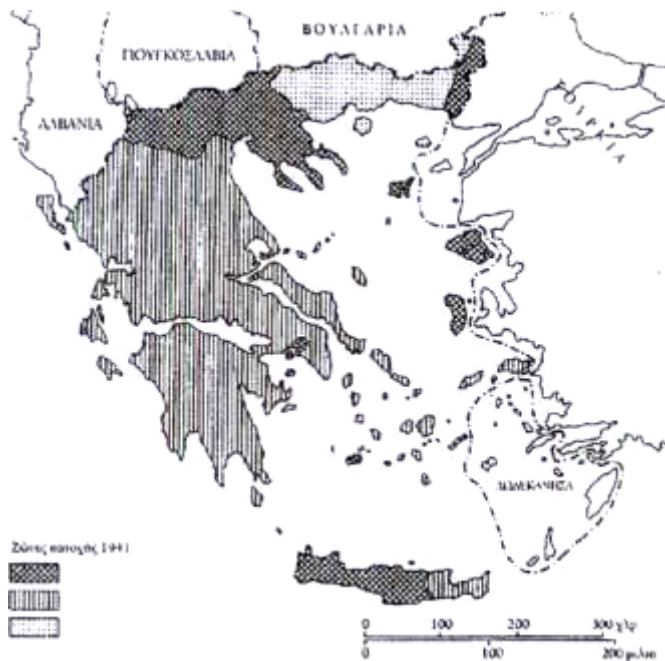
1939: Ιταλία → κατάληψη της Αλβανίας Παράλληλα: κλιμάκωση της ιταλικής
15 Αυγούστου 1940:
Στάση Ι. Μεταξά:

Ο ελληνοϊταλικός πόλεμος

Ξημερώματα 28^{ης} Οκτωβρίου 1940:
⇒ ΟΧΙ → ιταλική εισβολή → σχετική μέχρι
Ηρωική → απελευθέρωση
..... + + + +
Τέλη Ιανουαρίου 1941: → πρωθυπουργός ο
Αρχές Μαρτίου 1941: οι Ιταλοί
ΩΣΤΟΣΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΑΝ: ισχυρή
+ το ελληνικό + την ελληνική

Ο ελληνογερμανικός πόλεμος

Ενώ ο ελληνοϊταλικός πόλεμος συνεχιζόταν
τόσο όσο και
Οι Γερμανοί, αφού έκαμψαν, άρχισαν να κινούνται προς
→ υπογραφή από τον αντιστράτηγο Τσολάκογλου.
27 Απριλίου 1941:
Ο βασιλιάς, η κυβέρνηση και κάποιες ελληνικές και βρετανικές ένοπλες δυνάμεις
Μάχη της Κρήτης:
Τέλη Μαΐου 1941:
Βασιλιάς & κυβέρνηση →

48. Κατοχή, Αντίσταση και Απελευθέρωση

Η Κατοχή

Η κατεχόμενη Ελλάδα χωρίστηκε σε τρεις ζώνες: &
Διορίστηκε κυβέρνηση από Έλληνες συνεργάτες των κατακτητών (.....) πρωθυπουργός:
Μέτρα καταστολής:
Α. Μακεδονία: → εξέγερση των Ελλήνων →
Οι κατακτητές δέσμευσαν κάθε οικονομικό πόρο της Ελλάδας →
→ φαινόμενα μαύρης αγοράς →
Αποστολές τροφίμων από τον (καλοκαίρι 1942) για ανακούφιση των πεινασμένων.

Η Αντίσταση

Αρχικά: (π.χ. υποστολή της σημαίας των ναζί από)
Αργότερα (φθινόπωρο 1941): οι πρώτες
Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο (ΕΑΜ): ιδρύθηκε με πρωτοβουλία του

Κύριοι σκοποί: οργάνωση
δυνατότητα στους Έλληνες
.....

Εθνικός Δημοκρατικός Ελληνικός Σύνδεσμος (ΕΔΕΣ): ιδρύθηκε από τον Σ/χη

Κύριοι σκοποί:
εγκαθίδρυση

Εθνική και Κοινωνική Απελευθέρωση ΕΚΚΑ: διέθετε και με επικεφαλής τον Σ/χη

Εθνικός Λαϊκός Απελευθερωτικός Στρατός (ΕΛΑΣ): ιδρύθηκε με πρωτοβουλία του

Σύντομα ο (Θ. Κλάρας) έγινε

Τμήματα του και του μαζί με καταδρομείς ανατίναξαν (Νοέμβριος 1942)
..... διακόπτοντας τον εφοδιασμό του γερμανικού στρατού

Παράλληλα αναπτύχθηκε η αντίσταση και στις πόλεις.

Απεργία υπαλλήλων τηλεπικοινωνιών (Απρίλιος 1942) →

Μεγάλη γενική απεργία (Ιανουάριος 1943) →

Κηδεία Κωστή Παλαμά (Φεβρουάριος 1943) →

Ιδιαίτερη η συμμετοχή της νεολαίας & ίδρυση της
(ΕΠΟΝ) με απόφαση του

Πολλές Ελληνίδες πήραν μέρος

Αρκετές γυναίκες εντάχθηκαν

Μαζικά αντίποινα και τάγματα ασφαλείας

Κλιμάκωση της αντίστασης → (ως αντίποινα).

Δεκέμβριος 1943: οι ναζί έκαψαν και εκτέλεσαν

Αύγουστος 1944: μετά από μπλόκο, εκτέλεσαν

Δημιουργία των Ταγμάτων Ασφαλείας:
.....

Η «ελεύθερη Ελλάδα» - Η Απελευθέρωση (12 Οκτωβρίου 1944)

Πολιτική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης (ΠΕΕΑ ή «κυβέρνησης του βουνού» - Μάρτιος 1944) από το
η οποία ανέλαβε

Λίγο καιρό αργότερα, σε εκλογές για την ανάδειξη, ψήφισαν για
πρώτη φορά

Όλες οι ελληνικές δυνάμεις & η κυβέρνηση του Καΐρου → συμφωνία για

49. Τα αποτελέσματα του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου και η ίδρυση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών

Οι επιπτώσεις πιο αισθητές στην Ευρώπη.

Οι ανθρώπινες απώλειες

Νεκροί και αγνοούμενοι: (Ευρωπαίοι:)

ΕΣΣΔ: πάνω από (το του πληθυσμού της) – σχεδόν το ήταν άμαχοι.

Ελλάδα: συνολικά (ενόπλους & αμάχους).

Οι αναγκαστικές μετακινήσεις πληθυσμών

Ο πόλεμος προκάλεσε μετακινήσεις περίπου ανθρώπων → δημιουργήθηκε ένα τεράστιο, διάσπαρτο

Οι υλικές καταστροφές

Η Ευρώπη ήταν ένας σωρός από ερείπια. Καταστράφηκαν:

ΕΣΣΔ: σπίτια Πολωνία: της βιομηχανίας

Γαλλία: σχεδόν όλα & μεγάλο μέρος

Ελλάδα: κάηκαν κτίρια & χωριά – χάθηκε το 75%

Ισοπεδώθηκαν:,,,

& εκατοντάδες άλλες πόλεις.

Συνολική ευρωπαϊκή βιομηχανική παραγωγή:

Προσπάθεια ανοικοδόμησης της Ευρώπης →

Η κατάρρευση του βιοτικού επιπέδου

Η χειρότερη κατάσταση στη & (πείνα,,)

Βρετανία: κατάφερε να διασώσει

Η ηθική καταρράκωση

Βουβαρδίστηκαν όχι μόνο, αλλά και

Ανήκουστες θηριωδίες – τα πρωτεία

στρατόπεδα συγκέντρωσης γενοκτονία

Η εξασθένηση του διεθνούς ρόλου τής Ευρώπης

Περαιτέρω αποδυνάμωση

Διεκδικήσεις από τις δύο νέες υπερδυνάμεις:

Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ)

Ίδρυση το με τη συμμετοχή Έδρα:

Κυριότερο όργανο αποφάσεων:

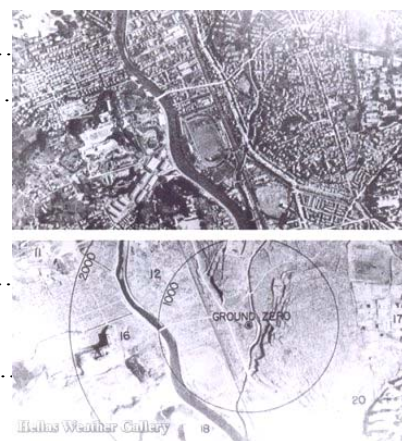
5 μόνιμα μέλη (.....)

10 μη μόνιμα μέλη που εκλέγονται

Άλλα σημαντικά όργανα: (192 μέλη),

ΣΚΟΠΟΙ του ΟΗΕ:

- ▷ διαφύλαξη
- ▷ προστασία
- ▷ εξασφάλιση
- ▷ φροντίδα
- ▷ προστασία

Ωστόσο, έγινε από νωρίς

50. Η πολιτική διαίρεση της μεταπολεμικής Ευρώπης

Οι διασκέψεις της Γιάλτας και του Πότσταμ

Γιάλτα Ουκρανίας (Φεβρουάριος 1945): Οι ηγέτες των (Ρούζβελτ), (Στάλιν) & (Τσόρτσιλ) συναντήθηκαν και συμφώνησαν:

- ▷ να απαιτήσουν
- ▷ να ιδρύσουν
- ▷ να αναγνωρίσουν

Πότσταμ Βερολίνου (καλοκαίρι 1945): συμφωνήθηκε

Οι λαϊκές δημοκρατίες της Α. Ευρώπης

Μέχρι το 1950, στις χώρες που βρίσκονταν υπό σοβιετική επιρροή, εγκαθιδρύθηκαν
....., που ονομάστηκαν Εκεί:

- ▷ παραμερίστηκαν
- ▷ εφαρμόστηκαν
- ▷ σημειώθηκαν επιτυχίες
- ▷ βελτιώθηκε αισθητά

Ωστόσο εμφανίστηκαν σημαντικά προβλήματα:

- ▷ μονοπωλιακή διαχείριση
- ▷ περιορισμένη
- ▷ διώξεις
- ▷ στενός έλεγχος της αγοράς από το κράτος →

Θάνατος Στάλιν (1953) → + → έκρηξη σειράς εξεγέρσεων στην Α. Ευρώπη →

Ιδιαίτερες περιπτώσεις: &

Δεν καταλήφθηκαν από σοβιετικό στρατό, αλλά

Η ανοικοδόμηση της Ευρώπης

► Οι ΗΠΑ, προκειμένου να αποτρέψουν
της Δ. Ευρώπης, και θέλοντας να εμποδίσουν
..... παραχώρησαν στην Ευρώπη \$ (σχέδιο), εκτός
από τις λαϊκές δημοκρατίες → από το 1948 ακόμη

► Πιέσεις από τις εργατικές οργανώσεις και τα κεντροαριστερά και αριστερά κόμματα + επίδραση από
..... → εκτεταμένες
..... (η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, η κοινωνική ασφάλιση, η
εκπαίδευση κτήμα) →

Κινήματα αμφισβήτησης τη δεκαετία του '60

Η Δ. Ευρώπη στη δεκαετία του '60:

κοινωνία

τα υλικά αγαθά

κυριαρχούσε η ατομική προσπάθεια

☞ έντονη στα τέλη της δεκαετίας του '60
κυρίως από

Κινήματα ειρηνικά (..... -)

Κινήματα μη ειρηνικά (..... - Γαλλία)

Αναζήτηση

51. Διπολισμός και Ψυχρός Πόλεμος

Οι ΗΠΑ και η Σοβιετική Ένωση γίνονται υπερδυνάμεις

Τέλος Β΄ Παγκοσμίου πολέμου → οι **ΗΠΑ** (η μόνη χώρα με

Ανάγκη διασφάλισης των συμφερόντων των ΗΠΑ σε παγκόσμιο επίπεδο → ανάληψη
..... Κύρια μέσα άσκησης της εξωτερικής πολιτικής:

- χορήγηση
- επενδύσεις
- ανατροπή

Χάρι Τρούμαν (νέος) →

Τζόζεφ Μακάρθι (.....) →

ΕΣΣΔ (δεκαετία '50) → (ταχύτατη -

Διπολισμός και Ψυχρός Πόλεμος

Διπολισμός:

Ψυχρός Πόλεμος:

Η πρώτη φάση του Ψυχρού Πολέμου (1947-1962 περίπου)

Δόγμα Τρούμαν (πολιτικό αξίωμα):

Εφαρμογή στην Ελλάδα (από το 1947) ενισχύοντας εναντίον
..... στον ελληνικό εμφύλιο πόλεμο.

Διαμελισμός της Γερμανίας: δημιουργία

- Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας (από
- Λαοκρατική Δημοκρατία της Γερμανίας (από

Το Βερολίνο με ένα (1961) → σύμβολο του

Ίδρυση NATO (1949- από). Συμμετείχαν:

Ίδρυση Συμφώνου Βαρσοβίας (1955- από). Συμμετείχαν:

Κίνα: (1949)

Πόλεμος της Κορέας (1950-1953): επειδή οι Βορειοκορεάτες προσπάθησαν να καταλάβουν
τη Νότιο Κορέα, οι & (και η Ελλάδα)

Κούβα: με επανάσταση είχε επικρατήσει (1959) με ηγέτη τον

Το 1962 η ΕΣΣΔ αποφάσισε

☞ οι ΗΠΑ ☞ η κρίση ξεπεράστηκε με

Η δεύτερη φάση του Ψυχρού Πολέμου (1962-1974 περίπου)

α) Περίοδος ύφεσης:

β) Οι ΗΠΑ πολέμησαν εναντίον υπερασπιζόμενοι
..... → ήττα

Η τρίτη φάση του Ψυχρού Πολέμου (1974-1987 περίπου)

Εισβολή της ΕΣΣΔ στο, για να στηρίξει το φιλοσοβιετικό καθεστώς του

☞ ήττα

Μιχαήλ Γκορμπατσόφ: προσπάθεια

52. Το τέλος της αποικιοκρατίας και η ανάδυση του Τρίτου Κόσμου

Τα αντιαποικιακά κινήματα ανεξαρτησίας

Αποαποικιοποίηση:

Εκατομμύρια άνθρωποι (κυρίως) → αντιαποικιακά κινήματα → διεκδίκηση
.....

Παράγοντες των αντιαποικιακών κινήματων

- Η διαμόρφωση στις αποικίες
.....
.....

Χαρακτηριστικά: μορφωμένοι, με ριζοσπαστικές ιδέες και
.....

- Ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος
 - ✓ Η εύκολη κατάκτηση κάποιων μητροπόλεων (.....) από τους
.....
 - ✓ Η κατάταξη των κατοίκων των αποικιών
.....
- Οι πολιτικές συνθήκες μετά τον πόλεμο
 - Οι μητροπόλεις (.....) είχαν και δεν
μπορούσαν
 - Η ΕΣΣΔ και οι ΗΠΑ ήταν υπέρ

Η ανάδυση του Τρίτου Κόσμου

Σκληροί αντιαποικιακοί αγώνες τις πρώτες μεταπολεμικές δεκαετίες. Οι κυριότεροι από αυτούς:

Κέρδισαν την ανεξαρτησία τους ▫ οι Ινδοί από τη Βρετανία (1947) ▫ οι (1947)
▫ οι (1954) ▫ οι (1960)
▫ οι (1962)

Τρίτος Κόσμος

Σε ορισμένες χώρες της Αφρικής κυβερνούσαν μειοψηφίες λευκών εφαρμόζοντας την πολιτική του απαρτχάιντ.

Απαρτχάιντ: διαχωρισμός των ανθρώπων
και επιβολή

Το κίνημα των Αδέσμευτων

Αδέσμευτα: όλα τα κράτη που
.....
.....

Τα κύρια προβλήματα του Τρίτου Κόσμου

- ✓ η οικονομική ανάπτυξη: ο τρόπος που οι αποικιοκράτες είχαν οργανώσει τις οικονομίες των αποικιών
.....
☞ οικονομική και πολιτική (ακόμα και σήμερα)
- ✓ ο υπερπληθυσμός: το διάστημα 1950-1990 ο παγκόσμιος πληθυσμός διπλασιάστηκε. Αυτή η αύξηση αφορούσε
κυρίως ☞
- ✓ η έλλειψη καθαρού νερού: υπολογίζεται ότι στο εγγύς μέλλον
.....
- ✓ άλλα σοβαρά προβλήματα:
.....
..... ☞ μαζική

53. Η κατάρρευση των λαϊκών δημοκρατιών και η μεταψυχροπολεμική Ευρώπη

Όξυνση των προβλημάτων των λαϊκών δημοκρατιών

Προβλήματα που οξύνθηκαν τη δεκαετία του '80:

- › η οικονομία (ανεπάρκεια καταναλωτικών αγαθών).
- › η ΕΣΣΔ ξόδευε σε εξοπλισμούς
- › το σύστημα λήψης αποφάσεων

Οι μεταρρυθμίσεις Γκορμπατσόφ

Ο Γκορμπατσόφ (1985) επικέντρωσε τις προσπάθειές του:

- › στη αναδιάρθρωση (περεστρόικα)
- › στη διαφάνεια, την, τη (γκλάσνοστ)
- › ενθάρρυνε, παραχώρησε,
& χαλάρωσε τους δεσμούς

Εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων → σύγχυση → δραματική

+ τάσεις σε διάφορες περιοχές της ΕΣΣΔ

+ ο Γκορμπατσόφ αντιμετώπισε

Η κατάρρευση των λαϊκών δημοκρατιών της Α. Ευρώπης

Η ΕΣΣΔ έπαψε να ασκεί

Άσκησε πίεση για

Σημαντικά γεγονότα: α) κατεδάφιση β) ένωση

Εκδήλωση κατά του Γκορμπατσόφ ⇒ (Αύγουστος 1991)

Διακήρυξη της ανεξαρτησίας

⇒ επίσημη (Δεκέμβριος 1991)

☒ υποστολή και έπαρση

Η νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα

Γιουγκοσλαβία: (1991-1999, συμμετοχή ΗΠΑ & Ε.Ε.)

Τσεχοσλοβακία:

Γερμανία:

Μεγάλη διαφορά πλούτου Δ – Α Ευρώπης & Ευρώπης – Τρίτου Κόσμου ⇒

⇒ ξενοφοβία &

ΣΗΜΕΡΑ: προσπάθεια σύγκλισης στον και στις

..... των ευρωπαϊκών λαών που θα μπορούσε, παρά τις δυσκολίες, να οδηγήσει στη δημιουργία

Η Ευρώπη μπορεί να γίνει

1989

1997

55. Όξυνση της πολιτικής κρίσης και η δικτατορία της 21^{ης} Απριλίου 1967 (1963-1974)

Οι δύο κυβερνήσεις Γεωργίου Παπανδρέου (1963-1965)

Ο πρόεδρος της Ενώσεως Κέντρου κέρδισε και κυβέρνησε 1963-1965 (17 μήνες). Σ' αυτό το διάστημα:

- ▷ έλαβε
- ▷ κατήργησε
- ▷ προσπάθησε
- ▷ επιχείρησε (σε συνεργασία με τον Ε. Παπανούτσο)
 - ✓ θέσπιση
 - ✓ καθιέρωση
 - ✓ εκδημοκρατισμός και εκσυγχρονισμός

Σοβαρή κρίση στις σχέσεις Γ. Παπανδρέου – βασιλιά Κωνσταντίνου (1965): ο Κωνσταντίνος, με πρόσχημα τη δράση, αξίωσε να επιλέξει ο ίδιος, ενώ δεν επέτρεψε ούτε
⇒ ο Γ. Παπανδρέου εξαναγκάστηκε και ο βασιλιάς Κωνσταντίνος έπεισε πολλά στελέχη της Ενώσεως Κέντρου

Η πορεία προς τη δικτατορία (1965-1967)

Ιουλιανά (καλοκαίρι 1965):

⇒ σχηματισμός κυβέρνησης από (.....)

Προκήρυξη εκλογών για Ομάδα στρατηγών σχεδίαζε

Η απριλιανή δικτατορία (1967-1974)

Μια άλλη συνωμοτική ομάδα αξιωματικών με επικεφαλής τον Σ/χη κατέλαβε την εξουσία (21 Απριλίου 1967), επικαλούμενοι την ανικανότητα των πολιτικών να αντιμετωπίσουν και τον

Ο Κωνσταντίνος αρχικά Λίγο αργότερα έδειξε Ωστόσο, μετά την αποτυχία αυτής της προσπάθειας,

Στάση της ΕΟΚ:

Στάση των ΗΠΑ:

Οι δικτάτορες: ανέστειλαν

διέκοψαν

διέλυσαν

οργάνωσαν

Αντιδικτατορικές εκδηλώσεις: οι διαδηλώσεις στις κηδείες
η απόπειρα δολοφονίας
το φοιτητικό κίνημα

(καταλήψεις Νομικής Σχολής & Πολυτεχνείου)

Κατάρρευση της δικτατορίας

Η δικτατορία της 21^{ης} Απριλίου 1967 προκάλεσε, με το οποίο ανέτρεψε τον, που δεν ήταν αρεστός ούτε στις ΗΠΑ ούτε στους δικτάτορες. Τότε

η Τουρκία, με το πρόσχημα ότι

αποβίβασε στρατό στην Κύπρο και κατέλαβε

Οι δικτάτορες παρέδωσαν (23 Ιουλίου 1974).

56. Η Ελλάδα από τη Μεταπολίτευση έως τις αρχές της δεκαετίας του '80 (1974-1981)

Η Μεταπολίτευση και η κυβέρνηση εθνικής ενότητας

Πτώση της απριλιανής δικτατορίας → επιστροφή → σχηματισμός κυβέρνησης με τη συμμετοχή πολιτικών από

Η κυβέρνηση εθνικής ενότητας:

- ▷ απελευθέρωσε
- ▷ απομάκρυνε
- ▷ προσπάθησε να αντιμετωπίσει
- ▷ αντιδρώντας στην αδράνεια του NATO, αποφάσισε

Άλλες πολιτικές εξελίξεις:

Ίδρυση (.....) & (.....)

Επανεμφάνιση (.....) & νομιμοποίηση

Κυβερνήσεις Νέας Δημοκρατίας, 1974-1981

Εκλογές 1974 → νικήτρια με επικεφαλής (.....). Προτεραιότητα:

- ✓ οικοδόμηση
- ✓ εδραίωση

Δημοψήφισμα (8 Δεκεμβρίου 1974) για τη μορφή του πολιτεύματος ☹ (.....)

Σύνταγμα 1975: θέσπιση

Πρωτεργάτες της δικτατορίας → → (εσχάτη προδοσία) →

Ενέργειες ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ:

- ▷ επίσημη ένταξη (28 Μαΐου 1979 – 1 Ιανουαρίου 1981)
- ▷ επανένταξη (1980)
- ▷ εκπαιδευτική μεταρρύθμιση (αύξηση
- ▷ αναγνώριση
- ▷ λήψη μέτρων

Περίοδος 1974-1977: σοβαρά οικονομικά προβλήματα, π.χ.

Το **Σύνταγμα του 1975** αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους σταθμούς της ελληνικής συνταγματικής ιστορίας και αποτελεί προϊόν ευρωπαϊκού συντακτικού πνεύματος. Εκφράζει την ευρωπαϊκή αντίληψη για τη δημοκρατία, το κράτος, τις ατομικές ελευθερίες και τα κοινωνικά δικαιώματα. Είναι ανθρωποκεντρικό, στηρίζεται στις αρχές του ευρωπαϊκού συνταγματικού φιλελευθερισμού με σύνδεση των ελευθεριών και του κοινωνικού κράτους και θεσπίζει το πολίτευμα της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας, όπως αναπτύχθηκε στην Ευρώπη.

Το Σύνταγμα του 1975 έχει, όσο ελάχιστα Συντάγματα, έντονο διεθνή προσανατολισμό. Κατέστησε εθνικό δίκαιο τα δικαιώματα του ανθρώπου, εγγυήθηκε την αρχή του σεβασμού των γενικά αναγνωρισμένων κανόνων του διεθνούς δικαίου και τις αρχές της διεθνούς ειρήνης και συνεργασίας και της ανάπτυξης φιλικών σχέσεων με όλα τα κράτη και έθεσε τις συνταγματικές βάσεις για την μετέπειτα είσοδο στην Ευρωπαϊκή Ένωση και για κάθε συνεργασία με τη διεθνή κοινότητα.

Στο Σύνταγμα του 1975 διακρίνεται σαφώς το εκσυγχρονιστικό πνεύμα. Τόνισε με νέα στοιχεία τον κοσμικό χαρακτήρα της ελληνικής πολιτείας και περιέλαβε όλες τις μεγάλες μεταπολεμικές κατακτήσεις του ευρωπαϊκού συνταγματισμού στο πεδίο της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου: ενίσχυσε τις δημοκρατικές βάσεις του πολιτεύματος, θέσπισε τη θεμελιώδη αρχή του σεβασμού και της προστασίας της αξίας του ανθρώπου, έθεσε σε νέες βάσεις την ελευθερία της προσωπικότητας, ενίσχυσε τη αρχή του κράτους δικαίου και εγγυήθηκε το δικαίωμα παροχής πλήρους δικαστικής προστασίας, εισήγαγε ευρύ κατάλογο κοινωνικών δικαιωμάτων και προέβλεψε σε ευρείς εκσυγχρονισμούς στην οργάνωση και στην άσκηση των λειτουργιών του κράτους, της νομοθετικής, της εκτελεστικής και της δικαστικής λειτουργίας.

Πηγή: www.parliament.gr

57. Η Ελλάδα κατά τη δεκαετία του '80 (1981-1989)

Κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ, 1981-1985

Εκλογές 1981 →: για πρώτη φορά ανέλαβε

Απευθυνόταν:

Προέβαλλε:

Σύνθημα: – –

Σειρά σημαντικών πολιτικών επιλογών:

- ▷ επίσημη αναγνώριση
- ▷ διευκόλυνση της επιστροφής
- ▷ διπλασιασμός
- ▷ αυξήσεις → ανακούφιση
- ▷ δημιουργία (τρεις νοσηλευτικές βαθμίδες: - -)
- ▷ δικαίωμα περίθαλψης
- ▷ τομές στο ελληνικό οικογενειακό δίκαιο:
 - ✓ καθιέρωση και
 - ✓ θεσμική αναγνώριση ✓ κατάργηση
- (εξωτερική πολιτική:)
- ▷ βελτίωση των όρων
- ▷ ανοίγματα
- ▷ απέναντι στην Τουρκία χρησιμοποιήθηκε
- ▷ κατασκευή δημοσίων έργων
- ▷ εξυγίανση
- ▷ ενίσχυση του εισοδήματος

Κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ, 1985-1989

Βρέθηκαν αντιμέτωπες

και εφάρμοσαν

με σκοπό τη μείωση

1985-1986: αναθεώρηση του Συντάγματος

- ▷ περιορισμός των εξουσιών
- ▷ ενίσχυση των ρόλων &

Ελληνοτουρκικές σχέσεις:

- ▷ αρχικά η ελληνική πλευρά
- ▷ στη συνέχεια

Υπό την απειλή ενδεχόμενου πολέμου, η Τουρκία υποχρεώθηκε (Μάρτιος 1987)

Τέλη τετραετίας 1985-1989:

58. Η Ελλάδα στη μεταψυχροπολεμική εποχή (1989-2001)

ΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Περίοδος πολιτικής αστάθειας, 1989-1990

Εκλογές Ιουνίου 1989 → κανένα κόμμα δεν κέρδισε →

ΝΔ + Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου (: ΚΚΕ και άλλα κόμματα της αριστεράς)

Κυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας, 1990-1993

Σχηματισμός κυβέρνησης της ΝΔ με πρωθυπουργό τον Κύριες επιλογές:

- ▷ επεδίωξε
- ▷ υπέγραψε (ίδρυση ΕΕ – διατύπωση στόχων – σχεδιασμός ΟΝΕ)

Κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ, 1993-2000

Οκτωβρίου 1993 → ξανά στην κυβέρνηση το ΠΑΣΟΚ

Ιανουάριος 1996 → λόγω σοβαρών

Νέος πρωθυπουργός:

1996: κρίση στις ελληνοτουρκικές σχέσεις με αφορμή

Ιδιαίτερο βάρος με συγχρηματοδότηση από την ΕΕ.

Κύριος στόχος των κυβερνήσεων Σημίτη:

που έθετε η Ευρωπαϊκή Ένωση, προκειμένου η Ελλάδα να ενταχθεί πλήρως στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση και να υιοθετήσει το ευρώ.

ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΚΑΙ Η ΝΕΑ ΔΙΕΘΝΗΣ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η Ελλάδα χώρα υποδοχής μεταναστών και παλιννοστούντων

Από τα τέλη της δεκαετίας του '80 και μετά:

Με το πέρασμα των χρόνων πολλοί μετανάστες στην ελληνική κοινωνία.

Σήμερα αποτελούν το του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της Ελλάδας.

Η της Ελλάδας την περίοδο 2000-2001 οφειλόταν

Η στάση του ελληνικού κράτους - Η στάση των ελληνικών οργανώσεων απέναντι στους μετανάστες.

Η θέση της Ελλάδας στα Βαλκάνια στα τέλη του 20^{ου} αιώνα

Διάλυση Γιουγκοσλαβίας → δημιουργία ενός κράτους που υιοθέτησε την ονομασία

..... (Σεπτέμβριος 1991), διατύπωνε στο σύνταγμά του

..... και χρησιμοποιούσε ως έμβλημα

Η Ελλάδα απαίτησε, προκειμένου να αναγνωρίσει επίσημα αυτό το κράτος, να δεσμευτεί το τελευταίο ότι:

- ▷ δεν θα έχει
- ▷ δεν θα ασκεί
- ▷ δεν θα χρησιμοποιεί

Η ΕΕ (Σύνοδος Κορυφής της Λισαβόνας, Ιούνιος 1992) αποφάσισε

Ο ΟΗΕ το δέχθηκε ως μέλος του με το προσωρινό όνομα, αλλά δεν του επέτρεψε

Σύναψη διπλωματικών σχέσεων των ευρωπαϊκών χωρών και των ΗΠΑ με την ΠΓΔΜ → αντίδραση της Ελλάδας και κήρυξη σε βάρος της ΠΓΔΜ.

Μεταβατική Συμφωνία της Νέας Υόρκης (Σεπτέμβριος 1995):

- ▷ η Ελλάδα
- ▷ η ΠΓΔΜ